

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος δέκατος τρίτος

Συντάρη ἑτησίαι : Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12. Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ φρ. 20. - Αἱ συντάρη καὶ ἀρχονταὶ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἰς ἑτησίαι : - Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως Ὁδοῦ Σταδίου, 6

17 Ἰανουαρίου 1882

Περὶ τοῦ ἐν Αἰτωλικῷ ἐκτάκτου ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

Κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς 5 [15 Δεκεμβρίου 1881 συνέβη εἰς τὴν περιφέρειαν Μεσολογγίου καὶ τῆς πλησίον πόλεως Αἰτωλικοῦ ἐκτάκτος τρικυμίας, σφοδρατάτου πνέοντος βορειοανατολικοῦ ἀνέμου, ὄνπερ, ἐκ τοῦ κορινθιακοῦ κόλπου πνέοντα, ὁ κοινὸς λαὸς *golfo* (ἐκ τοῦ κόλπου) ἐπονομάζει. Ἡ δριμύτης τοῦ ἀνέμου ὄντως ἦν μεγίστη καὶ ἐκτάκτος, ὥστε τὰ κύματα, ἐκ τῶν ἀβαθῶν μερῶν τοῦ ἰχθυοτροφείου τῆς Κλεισῆδος πλαγίως πρὸς τὴν ἐπιθαλασσίαν ὄδον τῆς Τουρλίδος φερόμενα, ὑπερπέθων τὸς λίθους τοῦ τοιχώματος καὶ κατέβρεχον τὴν ἰδίαν ὁδόν. Συγχρόνως ἐπεκράτει ἐν Αἰτωλικῷ ὁμοία τρικυμιώδης κατάστασις τῆς ἀτμοσφαιρας, ἣ καὶ σφοδρότερα κατὰ τι, καὶ συνετάραττε τὸν πρὸς τὸ χωρίον Σταμνᾶ ἐκτεινόμενον κόλπον, τὸν διαφέροντα συνάμα κατὰ τὸ βάθος τῶν ὑδάτων. Διάφοροι κάτοικοι τῆς πόλεως Αἰτωλικοῦ ἐμνήσθησαν ἐλαφρῶν δονήσεων τοῦ ἐδάφους ἐπελευθουσῶν συνάμα, οἵτι ἤδη προηγουμένως κατὰ τὴν 30 [12 Δεκεμβρίου εἶχον ἐφελκύσει τὴν προσοχὴν τινων ἐν Μεσολογγίῳ.

Προβαίνουσης τῆς νυκτὸς τῆς 3 πρὸς τὴν 4 [16 Δεκεμβρίου σὺν ταῖς δονήσεσιν ἐξέπληξε τοὺς κατοίκους τοῦ Αἰτωλικοῦ ἕτερον τι ἐκτακτον φαινόμενον, ὁσμῆς θειώδους βαρεῖας ἀφρῆς διαδομένης, ἥτις ἠνάγκασε τοὺς ἤδη πρὸς ὕπνον κατακλινομένους νὰ προσφυλάττωσι βίνα καὶ πρόσωπον, ὑπὸ βαρύτερα σκεπάσματα κρυπτόμενοι. Ἡ βαρεῖα θειώδης ὁσμὴ ἐπεκράτει καθ' ὅλην τὴν πόλιν τῇ ἐπακολούθῳ πρωτῆ, ὅτε οἱ κάτοικοι ἐξεπλάγησαν ἰδόντες ἕτερον πρωτοφανὲς αὐτῶς φαινόμενον, τὴν ἐφόρμησιν σμήνους ἰχθύων πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ πανταχόθεν περιρούτου νησιδίου, ἐφ' οὗ ὠκοδόμηται ἡ πόλις. Οἱ ἰχθύς ὡς ἐν φυγῇ ἐνώπιον ἐχθροῦ διώκοντος, ἢ ἐτέρου ἐπ' ὀλέθρου κινδύνου, ὤρμησαν πρὸς τὸν πορθμὸν, δι' οὗ ὁ κόλπος Αἰτωλικοῦ συγκοινωνεῖ πρὸς τὴν ἀβαθῆ λίμνην Μεσολογγίου, ὅτε τὸ ἰχθυοτροφεῖον τῆς θέσεως τοῦ Πόρου ἀντέταττε τὸν συνήθη τεχνικὸν φραγμὸν του, καὶ διεσκορπίσθησαν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις τῶν παραλίων τοῦ κόλπου.

Ἡ εὐκαιρία τῆς εὐκόλου ἄγρας, ἐξᾠκίνης παρυσιαζομένη, δὲν διέλαθε τὴν προσοχὴν τοῦ ἰχθυοτρόφου τῆς θέσεως τοῦ πορθμοῦ, ἢ Πόρου, ἀλλ' οὔτε τῶν λοιπῶν κατοίκων τῆς πόλεως, καὶ

ἐν τῷ ἅμα πάντες ἐπελήθησαν τῆς πρὸ τῶν ποδῶν συλλογῆς τῶν ἰχθύων, ἄσπλοι διὰ τῶν χειρῶν, ἔσπλοι διὰ τῶν καμάκων, καὶ ὁμοίως ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. Φήμης τοῦ γεγονότος διαδοθείσης, προσέδραμον εἰς τὰ παράλια τοῦ κόλπου μετ' οὐ πολλὸν χωρικοὶ ἐκ τῶν πλησίον χωρίων, καὶ ποιμένες τῶν πέριξ προσπελάζοντες ἐπετίθησαν διὰ τῶν μαχαρῶν κατὰ τῶν ἰχθύων. Κατευαζομένης δὲ βαθμηδὸν τῆς τρικυμίας, τεθαροηκότα τὰ πλοίαρχα τῶν ἀλιείων ἐπεξέστειναν τὴν πρὸς ἄγραν περιπολίαν εἰς πλατυτέραν ζώνην πρὸς τὰ ἐνδότερα τοῦ κόλπου, ὅθεν πλούσιαν ἐπίσης ἀπῆλαυν τὴν συγκομιδὴν τῶν ἰχθύων, ἰδόντα συνάμα πρὸς ἐκπληξιν, ὅτι ὀμιχλώδης ἀτμοσφαῖρα, ὡς ὑπὸ καπνοῦ, ἐπέστρωτο ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Ἐν ταυτῷ ἐδεικνύοντο τὰ ὕδατα ἀπὸ διαφανῶν τεθολωμένα, ἢ γαλακτωματώδη, καὶ σποράδην ἢ ἐπιφάνεια διετέλει οἶον κεκαλυμμένη ὑπὸ λεπτῆς τινος στρώσεως ἐλαίου, σποδοῦ ἢ κωνιοροῦ. Οἱ ἀλιεῖς ἐπὶ πλείονας κατὰ συνέθειαν ἡμέρας καταγιγόμενοι, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐξαντλήσωσι τελῶς τὸ ἐξ ἀνελπίστου τύχης προσφερόμενον δῶρον, ἄγοντες ἐκάστοτε σίκαδε πλήρη ἰχθύων καὶ πλοίαρχα καὶ λέμβους.

Τὰ γεγονότα ταῦτα, ἐξιστορούμενα ὑπὸ τῶν αὐτοπτῶν, ἠκροάζετο φιλοπερίεργος ὁ λαὸς, καὶ ἐσπευθε νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὰς ἀρροθίας ἀρχὰς τοῦ τόπου καὶ εἰς τὴν νομαρχίαν, ἀλλὰ οὐδεὶς ἐπελήθη τῆς ἀμέσου ἐρευνῆς, καὶ συνεπῶς ἀνεκόπη ἐπ' ἀόριστον ἡ φυσικὴ καὶ φυσικοῖστορικὴ λύσις αἰνίγματος ἐκπλήξαντος τοὺς πάντας.

Βεβαίως ἡ φήμη δὲν ἐβράδυνε νὰ φέρῃ τὰ πάντα εἰς γνῶσιν τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ κοινου, ὅμως εἰς ἀμειωτέραν ἐνέργειαν παρωτρύνοντο ὀλίγοι τινὲς, κυρίως δὲ οἱ τὴν τοῦ Ἀσκληπιοῦ τέχνην ἐπαγγελλόμενοι κύριοι Δ^{ος} Ξ. Νίδερ, Γ. Μπαρλαμπὸς καὶ Ἡλ. Παππαδόπουλος, οἵτινες ἀυθόρμητοι ἐν ἐνδρομῇ κατέβησαν εἰς Αἰτωλικὸν, ὅπως ἐξ ἐπὶ τόπου αὐτοψίας ἀντιληφθῶσι τοῦ γεγονότος καὶ ἀνεύρωσιν τὰς πρὸς ἐξήγησιν φυσικολογικὰς αἰτιολογίας. Ἡ ἐνδρομὴ ἐγένετο τὴν 11 Δεκεμβρίου βραδύτερον ἕως τοῦ δέοντος, ἥτοι ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ τὸ συμβῆν, ὅτε ἤδη ἐλαχίστη ἐλαπίς ὑπελείπετο τῆς ἀκριβοῦς ἀνιχνεύσεως φυσικῶν φαινομένων ἀπαξ τετελεσμένων, καὶ πιθανῶς ὑπαγομένων εἰς τὴν τάξιν ἠφαιστειῶν ἐκρήξεων.

Πρώτον ἡμῶν ἔργον ἐλθόντων ἐν Αἰτωλικῷ ἦν τὸ ἐπερωτῆν διαφόρους περὶ παντὸς σχετικῶν τῶ συμβάντι, ὅπως ἐν ταύτῳ ἀρυσθῶμεν συμπέρασμα περὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς κατὰ τῶν ἐνθαλασσιῶν ὀργανισμῶν καταστρεπτικῆς ἐπιδράσεως ἐκτάκτου φυσικοῦ φαινομένου. ἦν, ἐκ τοῦ κατόπτρου τῆς φήμης ληφθεῖσαν, δικαίως ὡς ὑπὲρ τὴν δέον ἐξωγκωμένην καὶ ὑπερβολικὴν ὑπεθέσαμεν. Πάντες ὁμοφώνως ἀνέερον τὰ διατεθέντα τῆς ἐσπέρας 5 Δεκεμβρίου ὡς ἄνωθεν ἐξετέθησαν, τινὲς δὲ καὶ ἐπιμνησκόμενοι τῶν κατέως ἐκ τῶν κἀτωθεν τοῦ ἐδάφους φερομένων δονήσεων, αἵτινες εἶχον διαλάβει τὴν συναίσθησιν καὶ προσοχὴν τῶν πλείστων, πιθανῶς ὡς ἐκ τῆς ταραχῆς τῆς συγχρόνως ὑφισταμένης τρικυμίας. Ἀξιοσημείωτον προσέθετον πάντες τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἡ ἐφόρμησις, καὶ συνεπῶς ἡ ἄγγρα τῶν ἰχθύων, ἐπεκρατεῖται ἀκολουθῶν ἡμέρας, καὶ ὅτι αὐθημερὸν τῆς ἀφίξεως ἡμῶν, πλείστοι ἰχθύς, νεκροὶ τε καὶ θνήσκοντες συλλαμβανόμενοι, ἐμαρτύρουν μεγάλην θνησιμότητα, ἣτις ὄλονεν κατέστρεψε τοὺς ἐν τῷ ὕδατι δικαιομένους ὀργανισμούς. Ἔτερον χαρακτηριστικώτατον ἐν εἶδει χημικῆς, δι' ἀντιδραστηρίων, ἀποδείξεως διαγνωστικὸν σύμπτωμα ἀνωμολόγουν, τὴν ἀλλοίωσιν χρωματισμῶν τινῶν ἐν τοῖς οἴκοις διαφόρων πολιτῶν. Ὁ κύριος δὴμαρχος ἰατρὸς Ἐπαμεινώνδας Μπέλλικος ἐπέδειξεν ἡμῖν δύο θαλάμους τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ὧν οἱ τοῖχοι, φέροντες πρὶν βροδόχουν τὴν χρωματισμὸν, χρισθέντες πιθανῶς διὰ μινίου (ἄλλως μολυβδούχου οὐσίας, εἴτε ἐρυθροῦ ὀξειδίου, τοῦ μετάλλου τούτου) μετέλλαξαν αὐτὸν πρὸς ὑπομέλαν καὶ τεφρόχρουν χρώμα. Ὁ φαρμακοποιὸς τῆς πόλεως κ. Τζιμπούρανης ἐπέδειξε καὶ ἐνεχείρισεν ἡμῶν τεμάχιον διὰ λιθαργύρου κρυσθῶ ἐμπλάστρου, οὗτινος ἡ ἐπιφάνεια ἐφερο χρίσμα στίλβον ὡς ὑπαργυροῦν καὶ μεταλλοειδῆς, προφανῶς ἐν μεταλλαγῇ τοῦ λιθαργύρου (ὑποξειδίου μολυβδού) διὰ θειώδους ἀντιδραστηρίου. — Σκευὴ μετάλλια, πρὶν στίλβοντα, ὡς κηροπήγια, κατασκευασθέντα ἐκ τοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα *Christoffle* μεταλλικοῦ μίγματος, ἀπέβαλον τὴν λάμψιν, ὡς ἐκ χρίσματος μέλανος ἐπιτιθεμένου. Τοιαῦτα ἐπέδειξεν ἡμῖν ὁ κύριος δὴμαρχος, ὡς ἐπίσης φυτὰ τινὰ ἐπὶ τοῦ ἐξώστου τῆς οἰκίας, ὧν τὰ φύλλα ἦσαν μαρμαρένα ὡς ὑπὸ φλογῆς, καυστικῆς οὐσίας ἢ ζέοντος ὕδατος βλαβέντα, γεράνια τινὰ, *mesembrianthemum dolabrifolium* καὶ *eucalyptus globulus* ἐν κήτῳ μικρῷ, πρὸ τῆς οἰκίας εὐρισκόμενα, εἰδείκνυσαν ἐπίσημον τὴν βλάβην ταύτην. Συνοψίζοντες τὰς διαφόρους διηγήσεις καὶ τὰς σαφεῖς ἀποδείξεις περὶ μεταβάσεως ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ οὐσίας, ἣτις ἐπὶ ἡμεῖς ἀλλοίωσιν διαφόρων ἀντικειμένων, οἶα ἐν τοῖς χημικῶς ἐργαστηρίοις γίνεται δυνάμει προσρόρων ἀντιδραστηρίων, κυρίως ἐπὶ μολυβδούχων ὕλων, οὐχ εὐρομεν ἄλλην πρακτικωτέρην ἐξήγησιν, ἢ τὴν δι' ὑποθαλασσίας ἐκρή-

ξως ἀνάδυσιν ἀτμῶν θείου, ἢ κάλλιον ὑδροθειωμένου ἀερίου, ὡς ἀλλαγῶν συμβαίνει εἰς τὰ περίξ ἐνεργῶν ἠφαιστειῶν, ἐ.π. παρὰ τὴν Αἴτην ἐν Σικελίᾳ, παρὰ τὸν Βεσούβιον τῆς Νεκπόλεως, κατὰ τὰ Φλεγραῖα λεγόμενα πεδία. — Ἡ παραγωγή τοῦ ἀναπτυσθέντος ὑδροθειωμένου ἀερίου δέον νὰ υπολογίζηται ἀδιστακτως πλουσιωτάτη, καθόσον, νύκτωρ εἰσδύσασα ἐντὸς καλῶς κεκλεισμένων θαλάμων, ἦν ἱκανὴ νὰ ἐπιφέρει καταρραυστάτην τὴν ἀλλοίωσιν τοῦ χρωματισμοῦ τῶν τοίχων, τοῦ διὰ λιθαργύρου ἐμπλάστρου, τῆς λάμψεως μεταλλικῶν σκευῶν, νὰ καυτηρίωσιν τὰ φύλλα φυτῶν, καθὼς νὰ ἐπιδράσῃ λίαν ἐπαισθητῶς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμικῶν καὶ ἀναπνευστικῶν ὀργάνων τῶν κατοίκων, καὶ ἐνδέχεται νὰ διακινδυνεύσῃ αὐτοὺς ἐν ἀσφυξίᾳ, εἰ μὴ ὁ συγχρόνως κατὰ τύχην ἐπικρατήσας σφοδρότατος ἀνεμὸς διεσκέδασε καὶ ἀπέδιωκε τοὺς ἀτμούς, καθαρίζων συντόμως τὴν ἀτμοσφαιρᾶν.

Ἡ ὑποθαλασσία ἐκρηξίς συνοδεύετο ἀναμφιβόλως ὑπὸ δεινῆς συγκινήσεως τῶν ὑδάτων, οὐσίας ὑψηλῆς τῆς ἀπὸ τοῦ βαθέως πυθμένος ἐπικειμένης στήλης, καὶ ἐπενήργησεν ἡδὴ ἐκ τοῦ κρότου εἰς τὴν ἀποδίωξιν τῶν ἰχθύων, διεκινδύνευσε δὲ καὶ τὸ παράπαν τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν διὰ τοῦ ἐν τῷ ὕδατι ἀναλυομένου ὑδροθειωμένου ἀερίου, ἀτμοῦ καὶ ἄχνης θείου, καθὼς διὰ τῶν συνάμα ἐν αὐτῷ διασκορπισθέντων ὀρυκτῶν συντομιμάτων σὺν περισσῇ σποδῷ, καθὼς πιθανῶς δι' ἀνωτέρας τῆς θερμοκρασίας τῶν ἠφαιστειῶν ὕλων καὶ συνεπῶς αὐτοῦ τοῦ ὕδατος.

Ἐκ τῶν λόγων τοῦ περικυκλώσαντος τοὺς ὀδοιπόρους πλήθους ἠδυνήθημεν τέλος νὰ ἐξηκρίθωσμεν ὅτι συνεκομίσθη ἐφ' ἡμέρας τινὰς κατὰ συνέχειαν μέγας ἀριθμὸς ἰχθύων, καὶ μετεφέρθη ἐκτὸς τῆς ἐντοπίας καὶ τῆς ἀγορᾶς τῶν περίξ χωρίων, εἰς τὰς ἀγορὰς Μεσολογίου, Ἀγρινίου, Πατρῶν, Ζακύνθου καὶ ἄλλων μερῶν, ἀδύνατον ὅμως ἐστάθη νὰ ἀρυσθῶμεν ἐν τῷ ἕμα καὶ στατιστικῶς σαφῆ τινὰ ἀριθμὸν τοῦ ὀλιγοῦ ποσοῦ. Οὕτε παρευρεθῆτε κατὰ συγκυρίαν ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἰχθυοτροφείου Πόρου ἐνοικιαστῆς ἐξέθεσε ἀφέστερον τὸν ἐξυτοῦ ὑπολογισμὸν, περιοριζόμενος εἰς τὸν ἀόριστον λόγον τῆς μεγίστης τῶν συμπερόντων τοῦ ἰχθυοτροφείου ζημίας, καθόσον μετὰ τὴν πρώτην καταστροφὴν, ἢ μέχρις ὥρας ἐπακόλουθος θνησιμότης ἰδίως τῶν μάλλον ἀναπτυσθέντων καὶ τῶν φυτικῶς γονιμωτέρων ἰχθύων, ἐμελλε νὰ διεκινδυνεύσῃ τὴν παραγωγὴν τοῦ ἰχθυοτροφείου Πόρου ἀναμφιβόλως ἐπὶ ἐτη ὀλόκληρα, ὡς κατ' ἐξοχὴν ἐκ τῶν ἀπὸ τὰ ἐνδότερα τοῦ κόλπου προσερχομένων ἰχθύων πορίζομενον τὰ συμπερόντά του.

Κατιδόντες ἡδὴ ἐκ τῆς ἀμάξης πρὸ τῆς ἀφίξεως ἐν Αἰτωλικῷ πλοιάρια διάφορα περιπολοῦντα ἐν τῷ πορθμῷ προφανῶς ἐφ' ἀλίει καὶ συγκομιδῇ λειψάνων τῆς καταστροφῆς μετὰ πα-

ρέλευσιν 8 ἡμερῶν, ἐπαίσθημεν, ὅτι οὐ πᾶν ὑπερβολικὴν εἰκόνα ἐξωγράφησεν ἡ φήμη ἐν Μεσολογίῳ, καὶ πρὸς περαιτέρω ἔρευναν καὶ ἐν αὐτοῖς ἀντίληψιν ἐδέχθημεν τὴν γενομένην ἡμῖν πρότασιν περὶ ἐκδρομῆς διὰ λείψου πρὸς τὰ ἐνδότερα τοῦ κόλπου, ὅτε αἱ καταθέσεις πάντων κατέδειξαν τὴν ἐστίαν τῆς γενομένης ὑποθαλασσίας ἐκρήξεως εἰς τὰ περίξ τῆς θέσεως Λαγκάδας λεγόμενης.

Ἡδὴ ἐκ τῆς γερύρας τοῦ Αἰτωλικῶ εἶδομεν σώματα ἰχθύων εἰς τὴν πυθμένα νεκρὰ κείμενα, καὶ ἐπιπλέοντες ἐπὶ πλοιαρίου ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν δύο εἰδημόνων ἀλιέων ἐπλεύσαμεν ἐν ὄρᾳ πλήρους γαλήνης, παραλλήλως τῶν δυτικῶν παραλιῶν τοῦ κόλπου, καὶ ἐγγὺς τῶν αὐτῶν ἐκ τοῦ ὕδατος ἀναφουμένον καλάμων, μέγας ἀποστάσεως μιᾶς περὶπου ὥρας, πέραν τοῦ ἀκρωτηρίου Ἀστροβίτζης, ἐφ' οὗ κείνται τὰ κτήματα τοῦ κ. Ράγκου καὶ μέχρι βράχου τινὸς ἀποτόμου, ἐξ οὗ οἱ κάτοικοι Αἰτωλικῶ, ὡς ἐκ γνωστοῦ λατομείου γύψου ἀποσπῶσι καὶ κομίζουσι συνήθως τὸ εἰς διαφόρους ἀνάγκας χρήσιμον τοῦτο ὕλικόν. Κατὰ τὸν διάπλουν, μέχρι τῆς θέσεως Λαγκάδας, εἰλικυον τὴν προσοχὴν ἡμῶν διάφορα πλοιάρια παραπλέοντα, ἐμπλεξ ἰχθύων παντὸς εἶδους, αὐθημερὸν συλλεχθέντων, καθὼς ἐπίσης σποράδην ἐν τῷ ὕδατι ἐπιπλέοντα ἰχθύων σώματα, πλείστα τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἕτερα νεκρὰ κείμενα εἰς τὸν πυθμένα. Περιεργείας χάριν πότε καὶ πότε οἱ ἡμέτεροι ὀδηγοὶ ἀλίεις ἀνέερον διὰ τοῦ κάμακος ἐκ τοῦ πυθμένος τοὺς προστυχόντας νεκροὺς ἰχθύς, οἷσι ἐν τοῖς περίξ τοῦ Αἰτωλικῶ ὕδασι ἀποτελοῦσι τὴν συνήθη ἄγρην, ἐξόχως τὸ μέγεθος λάβρακας, σμαρίδας, κεφάλους, σεργάνας, ἀλλὰ καὶ μικροτέρους, οἷον λευκίσκους, γλωσσας, γωβιούς ἢ σαροδέλαις, μὴ ἐξαίρουμένων οὔτε τῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἰλύϊ τῶν τεναγῶν ἀποκρυπτομένων ἐγγέλων, τῶν ἄλλως ἦττον εὐφρόντων. — Τὸ ὕδωρ παρουσίαζεν εἰσέτι ἔποψιν ἦττον διαφανῆ τοῦ ἄλλοτε, καὶ τεθολωμένην εἴτε γλακτικίζουσαν. Σποράδην μόνον ἐπὶ ζώνης μικρῶν ἀπεχούσης τῆς πόλεως ἀνεπὴδων ἐξ αὐτοῦ ζῶντες μικροὶ ἰχθύς, οὐχὶ δὲ πέραν ταύτης, ὅτε οὐδὲν τι ζῶν ἐν τῷ ὕδατι ἀπνητήσαμεν. Τὰ διὰ τῆς κάμακος ἀνασπόμενα νεκρὰ σώματα εἰδεικνύοντο λευκανθέντα ὡς διὰ ζέοντος ὕδατος, ἢ καὶ δυσώδη ὑπὸ σήψεως, καὶ εἰς μόνος λάβραξ διὰ κάμακος βληθεὶς εἰδεικνυεν αἰμορραγῶν μικρὰ σημεῖα ζωῆς ὑφιστάμενα.

Τὰ τοιαῦτα πάντα δικαίως ἐξέπληξαν τὸν θεατὴν, εἰς περισσώτερον δὲ ἢ παρατήρησις ὅτι, τῶν ἐνύδρων κατοίκων τοῦ κόλπου καταστροφέντων, ἢ θνησκόντων ὄλονεν, ἐξέλιπον συνάμα τὰ ἄλλοτε κατὰ τὴν χειμερινὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους κατὰ πλείστας ὁμάδας αὐτόθι ἐνδοναίωμα ἐπιθαλάσσια πτηνὰ, οἷον φαλαγγίαι, καὶ τὸ σμήνος τῶν ἐπιπλευσάντων νησῶν. Ἐπ' ὀλίγων ὑφάλων, ἐξερχόντων ἐκ τοῦ ὕδατος περὶ τὴν θέσιν

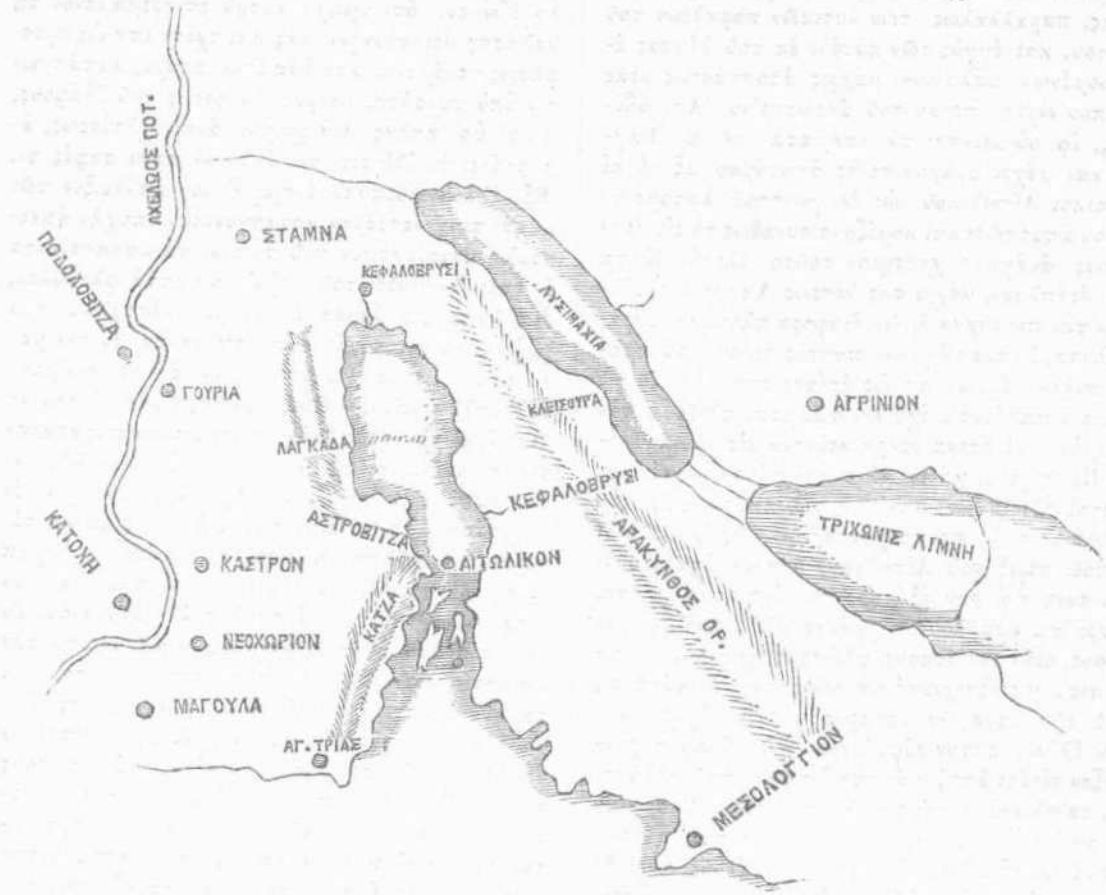
Λαγκάδας, παρετηρήθησαν μονήρεις καθήμενοι φαλακροκόρακες τινὲς, λαγκῶναι κοινῶς ὀνομαζόμενοι, καὶ μικρὸς ἀριθμὸς λάρων, ἡρέα αὐτόθι ἀναπαυομένων. Δύο ἀλίεστοι περιέπταντο ἄνωθεν ἐν τῷ ἀέρι, ἐπισκοποῦντες τὴν ὡς νεκρὰν ἦδη ἀπλουμένην θάλασσαν.

Ἡ ἡμέτερα ἐκδρομὴ δὲν ἐπεξετάθη μακρότερον τῆς θέσεως τῆς Λαγκάδας, προσεγγίζουσης δὲ τῆς ἐσπέρας, ἡ ἐπάνοδος εἰς Αἰτωλικὸν κατηπεῖγε. Παρὰ τὸν μνησθέντα ἐκ γύψου βράχον, καταγγελλόμενον ὡς προσεγγίζοντα τῇ ἐστίᾳ τῆς ἐκρήξεως, δὲν ἀνεύρομεν σμεῖόν τι ἐκτάκτου γεωλογικοῦ γεγονότος, δυνάμεθα ὅμως νὰ υπολογίζωμεν, ὅτι τμήμα αὐτοῦ ἐπικερμαμένον τῇ θαλάσῃ δεικνύον βρωγμὰς καὶ σχίσματα ὡς προσφάτως γεγόμενα, καὶ ἦδη ἔτοιμα πρὸς κατάπτωσιν ὑπὸ τυχεύσης μικρᾶς δονήσεως τοῦ ἐδάφους, ἢ καὶ ὑπ' ἀπλῆς διὰ χρισθῶν ἀναμοχλευσεως, ἐμαρτύρει ἐν ὀλίγοις τι, ἀλλ' οὐ πᾶν σαφές τι.

Ἐξ ἄλλου κῦραμεν ἀναμφιβόλως ἀποδείξιν τῶν κατὰ προγενεστέρην κοσμογονικὴν ἐποχὴν ἠφαιστειῶν ἀντιδράσεων τοῦ τόπου, τὰ κατατεθέντα ἐν ταῖς βρωγμαῖς τοῦ γυψολίθου κατὰ φλεβώδεις διακλαδώσεις λευκὰ δικτάδρα κρύσταλλα τοῦ γύψου, καθὼς συνάμα τὰ σποράδην ἐν τῷ μέλανι καὶ τεφρώδει γυψολίθῳ ἐγκολαπτόμενα κρύσταλλα θείου. — Πρὸς τοῦτοις δὲν ἠδύνατο νὰ διαφύγῃ τὸν ὀφθαλμὸν προσεκτικῶς παρατηρητοῦ ἡ διεύθυνσις τῆς Λαγκάδας, ἣτις, κοιλὰς οὔσα, διεστίνετο πρὸς τὸν Ἀχελῶον ποταμὸν ἐν ἐπεκτάσει κατ' εὐθείαν γραμμὴν πρὸς τὴν ἀντίπεραν τοῦ κόλπου Κλεισοῦραν, ἀπότομον βήγμα ἐν τῇ ὀρεογραφικῇ συντάξει τῶν τιτανολίθων τοῦ Ἀρακύνθου τοῦ πρὸς ἀνατολὰς ἀνωψομένου. Τὸ βήγμα τοῦτο ἦν τοῖς ἀρχαίοις γνωστὸν ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν τῶν *Τεμπῶν* τῶν Αἰτωλῶν, ἀπολήγει τὰ νῦν ἐτι παρὰ τῇ Αὐσιμαχίᾳ λίμνῃ τῆς Τριχωνίας, καὶ προέκυψε δὲ φυσικῶς ἐξ ἠφαιστειῶν δυνάμεων, αἵτινες διεβήθησαν ἀνωψομένους τοὺς τιτανολίθους συνεπιφέρουσαι ἐνταῦτῳ τὴν ἐκατέρωθεν καταβύθισιν τοῦ ἐδάφους καὶ τὸν σχηματισμὸν δύο ὄσειδων λεκανῶν, τὴν μὲν τοῦ Αἰτωλικῶ, τὴν δὲ ἐτέραν τῶν δύο μεταξὺ συγκοινωνουσῶν λιμνῶν, τῆς Τριχωνίας καὶ τῆς Αὐσιμαχίας λίμνης. Ὀλίγα ὥραι τῆς ἡμέρας ὑπολείπόμεναι δὲν ἐπέτρεπον περίπλουν ἀπάσης τῆς παραλίης τοῦ κόλπου χάριν ἐντελεστέρως μελέτης, καὶ ἐσπερήθημεν οὕτω πληρσοτέρων ἀθηναϊκῶν φυσικοῦστορικῶν παρατηρήσεων κατὰ τὰς ἀντικρὸς τῆς Λαγκάδας ὄχλας. Ὅμως ἐν τῇ ἐπανάδῳ ἐκ δευτέρου παραπλέοντες τὸ ἕκρον τῆς Ἀστροβίτζης εἶδομεν νέον τι ἀξιοσημείωτον φαινόμενον, σχετιζόμενον ἀναμφιβόλως πρὸς ὑποθαλασσίαν ἠφαιστειῶν αἰτίαν. Κατὰ γραμμὴν τῇ ἀκτῇ παραλλήλως ἐκτεταμένην ἀνεπτύσσοντο ἐκ τοῦ πυθμένος πομφόλυγες πλείσται ὡς ἐκ ζέοντος ὕδατος καὶ πιθανῶς ἀερίου τινὸς ὑπογείως ἐκτυλισσόμε-

νου. Οι άλιετες δ' οδηγοί του πλοιαρίου άνεφερον, ότι ο άναθρακας ούτος δέν ην πρωτοφανής, άλλ' ότι και άλλοτε παρατηρήθη ύπ' αυτών, και τοιούτων πομφολύγων άνάπτυξις διατελεί συνεχές φαινόμενον αυτόθι. Βέβαιον δέ ότι ούδεις ποτε φιλοπερίεργος φυσιοδίφης επελήθη περαιτέρω έρεύνης. Συνωδά τώ θεάματι τούτω άνεφερον εις των όδοιπόρων, ο κ. Νίδερ, ότι διαβάς πρό έτών κατά την άντικρύ άνατολικήν παραλίαν ειδεν όμοιαν άερίου πηγήν συνεχώς και πλουσίως κοχλάζουσαν έν τεναγώδει και πλήρει ύδατος λεκάνη παραπλεύρωσ τής προς την Κεφαλόβρυσιν άγούσας δημοσίας όδοϋ. Έπέκεινα του εκ των ως άνωθεν πομ-

θαλασσία ήφαιστεια ένεργεια, απορρίψασα δια σίφωνα, ύπό δονήσεων εξαπίνης άνεωχθέντος, θειώδεις άτμούς και θεθειωμένα άερια εκ των έγκάτων τής γής. Αί εκπυροκροτήσεις των άτμών, ή θερμότης αυτών απεδίωξαν ή εθανάτωσαν πάντα προστυχόντα ένυδρον οργανισμών και αποκατέστησαν δηλητηριώδες τó ύδωρ δια πάν έν αυτώ αποθιόν επ' άόριστον τόν χρόνον. Ούδέν τι όμοιον οι άρχαιοι "Ελληνες συγγραφεις άναφέρουσιν εξιστοροϋντες τά των μερών τούτων, άλλά και των νεωτέρων έποχών οι χρονογράφοι σιωπώσιν, αιτινες άλλως πολλάκις μνημονεύουσιν όμοια γεγονότα έν άλλοις τόποις άνανδειχθέντα. Ούδέποτε

φολύγων άερίου τó πλοιαρίον διέσχισαν ύδατα όλως άκυμάντα μικρού κοιλίσκου, ούτινος ή ήρεμος επιφάνεια ην σποράδην έσεικασιμένη ύπό λεπτοτάτου στρώματος εξ έλαϊώδους ή λιπώδους ούσίαις. Έμβαπτισθείς έν αυτώ ο δάκτυλος, είτε ή παλάμη τής χειρός, ανέλαμβανε σαφώς θειώδη όσμίν' εξ άλλου τó βαθύτερον άντληθέν ύδωρ ούκέτι απέπεμπε τοιαύτην, άν και μεστών πλείσων έτερογενών στοιχείων, πιθανώς συντριμμάτων οργανικών ουσιών των περίξ καλάμωνων. Τά έν τοις προηγουμένοις εκτεθέντα ποικίλα φυσικά φαινόμενα άγούσι προς τó συμπέρασμα ότι κατ' αυτάς συνέβη πλησίον Αίτωλικού ύπο-

όμως ή φύσις μόνη παρέλειψε την έν ιδίοις δέλτοις αναγραφήν τής ιστορίας έαυτής. Δύσκολον πάνυ τó αναγινώσκειν ταύτας, μόνοις δέ τοις φυσιοδίφαις, έν μακρῃ των σπουδών πορεία, έναπολείπεται τó προσεγγίσειν, όσον ένεστιν, εις την εξήγησιν των άρχαιοτάτων τούτων περι κοσμογονίας Ιερογλύφων. Ο συντάξας την παρούσαν εκθεσιν άνομολογεί την επί του προκειμένου θεματος ήττονα έπιστημονικήν έμπειρίαν έαυτού, και μετά διαταγμού τολμῃ νά θέση ύπ' όψιν σπουδαιότερων έρευνητών τάς επεξής σημειώσεις: 1) Ο εκτεινόμενος βορειοδυτικώς τής πόλεως Αίτωλικού κόλ-

πος φέρει σχήμα έπιμήκους λεκάνης, βαθύν τόν πυθμένα δεικνυούσης, ή δέ πρό αυτου εύρεία λίμνη του Μεσολογγίου άβαθη όλως έχει τά ύδατα. 2) Αί γεωλογικαι διαστρώσεις των εκάτέρωθεν του κόλπου όχθών διαφέρουσιν ούσιωδώς απ' άλλήλων. Η άνατολική πλευρά δεικνύει τó ύψος άνωτερον. Η έποψις των τιτανολίθων του Αρακύνθου κρηνωδης έστιν, επικλινής δέ αποθιάνει προς τάς έπισθεν κειμένας δύο λιμνας τής Τριχωνίας. Ταις ύπωρείαις του Αρακύνθου επακουμβούσι γαιώδεις λόφοι, και γή καλλιεργείας επιδεικτικωτάτη μέχρι τής Κλεισούρας εκτείνεται και πέραν αυτης μέχρι του χωρίου Σταμνα. Ουτοι οι γήλοφοι δέν διαφέρουσι μεγάλως των κατά την δυτικήν πλευράν του κόλπου και άντικρύ κειμένων ύψωμάτων, άτινα όμοιάν την σύνθεσιν και όμοιον σχεδόν τó ύψος φέρουσι. Τó ρήγμα του Αρακύνθου, ή Κλεισούρα, ατενίζει προς την άντικρύ κοιλάδα τής Λαγκάδας, και έν τώ μέσω τής γραμμής, βαθύτατα καταπσδόν τó έδαφος σχηματίζει τής λεκάνης τó κέντρον. Η ακτή δέ, περιβάλλουσα τόν κόλπον έν σχήματι ωσειδεί, δεικνύει τά περίξ ύπό ποικίλης καλλιεργείας στολισμένα, και παριστῃ τερπνοτάτην εικόνα οίον λιμνης τής Έλβετίας. Τήν γεωλογικήν διάστρωσιν παρουσιάζει ή δυτική πλευρά λίαν διαφέρουσαν τής έτέρας. Ούσα μέχρι τινός επίπεδος και δμαλή, άνανδάνει βαθμηδόν εις ύψος μέτριον περι τó χωρίον «Αγιος Ηλίας», καταπίπτει δέ όλίγον έν τοις επείκεινα άνωμάλοις τόποις παρά τó χωρίον Σταμνα. Έπιφανέστερον όρυκτολογικόν δείγμα καταφάνεται αυτόθι πρώτον στερῃ συνείλησις στρογγύλων λίθων (conglomerat), ταύτη προσεγγίζει κατόπιν όρυκτόν τι γαιώδες, εύήρυπτον και σαπωνώδες την επαφήν (Silicate de magnesie;) σηκτρής γή, χρήσιμος ίσως έν τή βιομηχανία τοις κναφεύσι, είτε προς πύσιν του λίπους των έρίων κ. όμ., ή και προς άγγειοπλαστικήν, είτε βράχοι εκ ποικιλοχρόου γύψου ύψοϋνται και τερνώδη ύφάλμυρα συντριμμάτων στρώματα παρέπονται έν ειδει ήφαιστειού σποδοϋ. 3) Πλείονες και πλούσιαι πηγαί γλυκέος ύδατος απορρέουσιν, ως προς κοινόν κρατήρα, έν τή ρηθείση λεκάνη ή Κεφαλόβρυσιν πλησίον του Αίτωλικού, έτέρα όμοία Κεφαλόβρυσιν έν τή πεδιάδι, κάτωθεν του χωρίου Σταμνα, και διάφοροι βράχες εκ των περίξ τής πόλεως, αιτινες δέν νά θεωρηθώσιν αποσπάσματα των ύδατων του Αχελώου ποταμού, όστις έν χειμεριναίς πλημμύραις κατακλύζει μεγάλην των περιχώρων έκτασιν, και ένίοτε αυτην την πόλιν του Αίτωλικού. Προς τούτοις συμβάλλουσιν έν των προπόδων των κατά τόν πορθμόν πρό τής λιμνης του Μεσολογγίου κειμένων γήλόφων, του Κατζό λεγομένων, διάφοροι πηγαί γλυκέων τε και μεταλλικών ύδατων. Εκ τούτων πάντων αποθιάνει, ώστε τά περίξ Αίτωλικού φέρουσι μάλλον τόν χα-

ρακτηρα μεσογαίας και ούχι επιθαλασσίας λιμνης, και γνωστόν είναι, ότι έν αυτοις άμφίβια των γλυκέων ύδατων ζώα απαντώνται, οίον χελώναι κ. όμ. 4) Αί κατά διαφόρους θέσεις εκ του ύδατος άναπτυσσόμεναι πομφόλυγες δέν νά άνάγωνται άναμφιδόλως εις πηγάς άερίων, αζώτου, άνθρακικού όξέος ή άνθρακικού ύδρογόνου (mofettes), όπως συμβαίνει άλλαχού τότε μέν κατά την διάρκειαν όξέων ήφαιστειών εκρήξων, τότε βραχύτερον εκ κρατήρων λεγομένων νεκρών. 5) Ο γυφόλιθος, είτε, κατά χημικήν ούτως είπειν όνοματολογία, ή θειική τίτανος, διατελει φυσικώτατος μάρτυς των έν ήφαιστειοις τόποις προσεχουσών ένώσεων του θείου, καθώς τά άλλα τοϋχα συντρίμματα μαρτυροϋσι περι των παραπλεύρωσ προαγομένων άλικών αλάτων εξ άτμών ύδροχλωρικού όξέος. Πιθανώς θέλει άνεύρει σπουδαιότερα τοιαύτης φύσεως συγκρίματα ή περαιτέρω προσεκτική μελέτη των όρυκτων τής περιφερείας. Τό έν τώ γύψω σαφώς διακρινόμενον όρυκτόν θεϊον κρυσταλλωμένον άγει εξ άλλου φυσικώτατα προς την εξήγησιν τής έν τή άτμοσφαιρα διαδόσεως των άτμών του θείου, ή του σϋν ύδατι ύπ' άνωτέραν θερμοκρασίαν παραχθέντος ύδροθειωμένου άερίου. 6) Προς μεσημβρίαν του κόλπου, τρόπον τινά επί των χειλέων τής ήφαιστειας λεκάνης, πρό του πορθμού του Πόρου, εκτίσθη ή πόλις Αίτωλικού επί χιμαλαού μικρού νησιδίου, τά νϋν δια λιθίνων γεφυρών εξευγμένου προς την εκάτέρωθεν στενωσ προσεγγίζουσαν ξηράν, είδος προπυργίου κατά τής εισβολής των του νότου εκ μεσημβρίας προσαγομένων τρικυμιών και θαλασσοπλημμυρών. 7) Ο φυσιοδίφης δέν νά προβαίη συνάμα εις έρευναν περι χωρογραφικής και γεωλογικής διασκευής των δύο όμόρων λιμνών, τής τε Λυσιμαχίας και τής Τριχωνίας. Οιοϋ άμφότεραι αποτελοϋσιν έτέρα όμοίως επιμήκη λεκάνην, κατ' άλλην διεύθυνσιν από δυσμών προς άνατολάς τεινούσαν. Η επιφάνεια αυτών διάκειται ύψηλοτέρα τής επιφανείας τής θαλάσσης, και τής ταυτόσημου λεκάνης του Αίτωλικού, άλλά σχετίζεται επίσης προς τόν πλησίον απορρέοντα Αχελώον ποταμόν, καθόσον εξ αυτου πολλάκις, έν ώραις χειμερινών ύετών, προστίθεται τοσοϋτος ύδατων όγκος τή Λυσιμαχία λιμνη, ώστε έν μεταλλαγή του συνήθους απ' άνατολών προς δυσμάς ροϋ των εκβολών τής Τριχωνίδος, άντιστρόφως ή Λυσιμαχία λιμνη διοχετεύει τά ύδατα αυτης προς την Τριχωνίδα. Παρατηρητέον συνάμα, ότι παρά τó χωρίον Μουστιάνου, οϋ μακράν τής Λυσιμαχίας λιμνης, βεί μεταλλικού θειούχου ύδατος βράξ, διάφορον νοσημάτων παρήγορος. 8) Νεώτεροι είδήσεις άναφέρουσιν, ότι άλιετες πλεύσαντες τή 25 Δεκεμβρίου έν τώ κόλπω, είδον τά προς τó κέντρον τής λεκάνης ύδατα εκ νέου τεθλωμένα, ως ύπό νεωτέρας αυθήι συμβάσης ύποθαλασσίας

ἐκρήξως, ἐπιβεβαιούται δ' ἐπίσης, ὅτι ἀκωυστα μέχρι σημερον ἀκολουθεῖ ἡ θνησιμότης τῶν ἰχθύων. 9) Δονήσεις τοῦ ἐδάφους, συνέβησαν συγχρόνως ἐν Αἰτωλικῇ τῇ 25 Δεκεμβρίου, ὡς παρρητήθησαν ὡσαύτως ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 26 Δεκεμβρίου μ. μ.

Ἐν Μεσολογγίῳ, 27 Δεκεμβ. 1881, (8 Ἰανουαρ. 1882).

Δ' Ε. ΝΙΔΕΡ.

Σ. Σ. Ἐστίας. Κατὰ νεωτέρας ἐκ Μεσολογγίου εἰδήσεις τὸ περίεργον γεωλογικὸν φαινόμενον, περὶ οὗ ἡ ἀνωτέρω ἐκθεσις, ἐπανελήθη τὴν ἡμέραν τῆς 1 Ἰανουαρίου. Ἰδοὺ τί περὶ τούτου γράφει ἡ ἐν Μεσολογγίῳ ἐκδιδομένη ἐφημερίς «Δυτικὴ Ἑλλάς».

«Τὴν παρελθούσαν Πικρασκυλῶν ἐπανελήθη ἐν Αἰτωλικῇ ἡ ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς ὀπισθεν αὐτοῦ θαλάσσης λεκάνης ἐκβολὴ τοῦ ἡφαιστειογενούς ἀερίου, ἀλλὰ μετὰ τινὰ προηγηθεῖσαν δόνησιν τοῦ ἐδάφους καὶ μικρὸν βρόμον, ὅστις ἐπέβαλεν εἰς μέγαν τοῦς κατοίκους φόβον. Καὶ πάλιν τὰ ὕδατα ἐθολώθησαν, ἢ μάλλον ἐλαβον χρομα μέλανοπράσινον, καὶ πάλιν οἱ ἰχθύς ἀπεσύρθησαν εἰς τὰς πέριξ ἀκτὰς ἀπορεύοντες τὴν εἰσπνοὴν τοῦ δυσώδους καὶ πνιγηροῦ ἀερίου. Λέγεται μάλιστα, ὅτι καὶ λευκὸν τι λίπασμα φαίνεται ἐπιπλέον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ μέρος, ἐνθα εἰσάκουσιν ὅτι ὑπάρχει ὁ κρατὴρ λίαν παλαιῶ ἡφαιστείου. Δίκαιος ἐπομένως εἶνε ὁ φόβος τῶν κατοίκων Αἰτωλικῆς, ἀν' ἡ ὡς λίπασμα ἐκλαμβανόμενὴ αὐτῆ ὕλη εἶνε κίσσηρις ἢ ἄλλη τις στερεὰ ἡφαιστειογενῆς ὕλη, προεκινύουσα τὴν ἐνδεχομένην παράγωγὴν σπουδαίου γεωλογικοῦ φαινομένου. Τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑποργεῖον, λαθὼν ὑπ' ὄψει τὴν περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου αἰτήσιν τοῦ μισθωτοῦ τοῦ καταστραφέντος σχεδὸν ἰχθυοτροφείου Πόρου κ. Ἀνδ. Μαλδαβίνου, διετάξε τὸν κ. Νομάρχην, ὅπως μεταβῆ μετὰ τοῦ Ἐφόρου, Ταμίου, Τελώνου Μεσολογγίου καὶ τῶν καταλλήλων ἐπιστημόνων εἰς τὸ ρηθὲν μέρος πρὸς ἐξέτασιν τοῦ πράγματος, μεθ' ὃ θέλει ὑποβληθῆ ἐκθεσις ἀφορώσα ἰδίως τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀερίου ἐπὶ τῶν ἰχθύων τῆς λεκάνης».

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΛΑΣΕΓΛΙΕΡ

[Μυθιστορία Ἰουλίου Στανδῶ].

Συνεχισμὸς ἐκ τῆς 27.

Ἡ συνομιλία εἶχε μείνει ἕως ἐδῶ, χωρὶς ὁ Βερνάρδος νὰ εὐρὴ καιρὸν νὰ εἶπῃ κἂν μίαν λέξιν, ὅτε ὑπῆρθε ἑλθὼν ἀνήγγειλεν ὅτι τὸ γεῦμα ἦτο ἑτοιμον. Ὁ κύριος Λασεγλιέρ προσέφερε τότε τὸν βραχίονα εἰς τὴν βαρωνίδα, ἡ Ἑλένη ἐστήριξε τὴν χεῖρά της εἰς τὸν βραχίονα τοῦ νεανίου, καὶ οἱ τέσσαρες μετέβησαν εἰς τὸ ἐστιατόριον. Ἀλλὰ τοῦτο ἐγένετο τοσοῦτον ταχέως, τοσοῦτον ἀφελῶς, ὥστε ὁ Βερνάρδος δὲν ἐνόησε περὶ τίνος ἐ-

πρόκειτο, εἰ μὴ μόνον ὅτε εὐρέθη, ὡς ὑπὸ μαγικῆς τίνος ἐνεργείας, καθήμενος παρὰ τὴν τράπεζαν τοῦ εὐπατρίδου πλησίον τῆς Ἑλένης. Τόσον φυσικὸν ἐφαίνετο τοῦτο, ὥστε ὁ μαρκήσιος οὐδὲ προσεκάλεσεν αὐτὸν νὰ καθίσῃ καὶ ἐὰν ὁ Βερνάρδος ἐπιλοξενεῖτο πρὸ ἐξ' ἑκτῶν εἰς τὸ μέγαρον καὶ ἔτρωγε τακτικῶς μετ' αὐτῆς, τὰ πράγματα δὲν ἤθελον συμβῆ ἀπλούστερον καὶ φυσικώτερον. Ἐν τούτοις ἠθέλησε νὰ φύγῃ ἀλλ' ἡ νεανίαν τῷ εἶπεν.

— Αὐτὴ ἦτο ἐπὶ πολὺ ἡ θέσις τοῦ πατρός σας εἰς τὸ ἐξῆς δὲ θὰ ἦναι ἡ ἰδική σας.

— Οὐδὲν μετεβλήθη ἐδῶ, προσέθηκεν ὁ μαρκήσιος, ἡ διαφορὰ εἶναι μόνον, ὅτι ἔχομεν νῦν δύο τέκνα ἀντὶ ἐνός.

— Συγκινητικὴ ἁρμονία! θελατικὴ ἔνωσις! ἐψιθύρουν ἡ κυρία Βωμπέρ. Ἀλλ' ὁ Βερνάρδος, μὴ γνωρίζων ἀν' ἦτο ἐξυπνος ἢ ἀν' ὠνευρέετο, ἤνοιξεν ἀποτόμως τὸ χειρομικτρὸν του καὶ ἐμεινεν καρφωμένος ἐπὶ τῆς ἔδρας του.

Ἀμέσως μετὰ τὸ πρῶτον φηγητὸν ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ βαρωνίς ἤρξαντο συνομιλοῦντες ὡσεὶ μὴ παρεκλήθητο ζῆνος συνδαιτυμῶν μετ' αὐτῶν, καὶ ἀπαρπλάκτως ὡς ἤθελον κάμει: ἐὰν ὁ Βερνάρδος δὲν ὑπῆρχεν ἢ μάλλον ὡς ἐὰν πάντοτε εἶχεν ἀποτελέσει μέρος τῆς οἰκογενείας. Ὁ Βερνάρδος ὅμως ἦτο σιωπηλός· μόλις ἤγγιζε τὰ χεῖλη ἐπὶ τοῦ ποτηρίου του καὶ ἐδοκίμαζε μάλλον ἢ ἔτρωγε τὰ προσφερόμενα αὐτῷ. Ἐν τούτοις δὲν παρεκίνησαν αὐτὸν νὰ τρώῃ, ἀπ' ἐναντίας προσεποιήθησαν ὅτι δὲν παρετήρουν ὅτι ἦτο σκυθρωπὸς καὶ ψυχρός. Ὅπως δὲ συμβαίνει συνήθως εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ γεύματος, ἡ ὀμιλία περιεστράφη εἰς ἀδιάφορα ὅλως ἀντικείμενα· καὶ ἀντιλλάγησαν μὲν λέξεις τινὲς ἐκατέρωθεν, ἀλλ' οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσα πρὸς τὴν προϋσαν περίστασιν· τὸ πολὺ ἡ κυρία Βωμπέρ ἀνέφερεν ἐνίοτε ἑμμεσόν τινα ἔπαινον εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀγαθοῦ κυρίου Σταμπλῆ. Βαθυμῆδον ὅμως ἐκ τῶν κοινῶν τόπων ἔρθασαν εἰς τὰ πολιτικὰ τῆς ἡμέρας· εἰς λέξεις δὲ τινὰς διαφυγούσας τὸν μαρκήσιον, ὁ Βερνάρδος ἠνώρθωσε τὰ ὄτα ὑπαινιγμοὶ τινὲς ἐδόθησαν τότε ἔνθεν καὶ ἐνθεν καὶ πάραυτα ἡ συζήτασις ἤρχισεν· ἀλλ' ἐν τῷ ἄμα ἡ κυρία Βωμπέρ ἤρπικε τὰς ἡνίας καὶ οὐδέποτε ἀρματηλάτης ἐν μέσῳ κοινοῦ τοῦ Ὀλυμπικῶν στάδιον διατρέχων ἀνέπτυξε μεγαλειτέρην δεξιότητα παρ' ὅσον ἡ βαρωνίς κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην· διότι ἡ πορεία ἦτο δυσχερεστάτη· ἄδουσαι ἔχαινον τῆδε κἀκείσκι, εἰς πᾶν βῆμα παντοῖα ἐμπόδια ἐφρασσον αὐτῇ τὴν ὁδὸν καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀλματός ὁ μαρκήσιος ἐκινδύνευε νὰ ὀλισθήσῃ καὶ νὰ συντριβῇ. Ἐν τούτοις τόσον ἐπιτηδεῖως κατώρθωσε νὰ ὀδηγήσῃ τὸ ἄρμα της, ὥστε ἐνόμιζε τις ὅτι βαίνει ἐπὶ ὀμαλῆς καὶ ἀμμοστρώτου δειροστοιχίας ἀγούσης εἰς βασιλικὸν μέγαρον. Ὑπερβόλικος δὲ ταχέως πάσας τὰς δυσχερείας, συνεκρά-

τησε τὴν ἀπερίσκεπτον ὁρμὴν τοῦ μαρκησίου, ἐκέντησε τὸν Βερνάρδον ἐπιτηδεῖως χωρὶς νὰ ἐρεθίσῃ αὐτόν, ὤθησεν ἀμφοτέρους, ὅτε μὲν εἰς τὸ τρέξιμον ὅτε δὲ εἰς τὸ κάλπασμα, ἠνώρθωσεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν του, καὶ ἀφροῦ παντοιοτρόπως περιήγαγεν αὐτοὺς προσέχουσα πάντοτε ν' ἀφίηται τὰς τιμὰς εἰς τὸν Βερνάρδον, αἴφνης συστείλασα ἐκατέρωθεν τὰς ἡνίας, ἐπανερέσεν ἀμφοτέρους ἐν ἀδελφικῇ ἁρμονίᾳ εἰς τὸ σημεῖον, ὅθεν ἀνεχώρησαν.

Ὁ δὲ Βερνάρδος θερμοθυεῖς ἠσθάνθη λεληθῶτως εὐχαρίστησιν εἰς τὴν ἄσκησιν ταύτην καὶ ὑπὸ τοῦ εὐκόλου καὶ εὐθύμου χαρκατῆρος τοῦ μαρκησίου παρασυρόμενος, ἀνέταξεν ὀλιγωτέρην ψυχρότητα, ὥστε κατὰ τὸ ἐπιτόριον ὁ εὐπατρίδης εἶπε προσφώνων αὐτῷ οἶνον· «Κύριε, ἰδοὺ οἶνος, τὸν ὅποιον ὁ πατήρ σας ἠγάπα· θέλω νὰ πῶμεν ὑπὲρ τῆς μνήμης του καὶ εἰς τιμὴν τῆς εὐτυχούς ἐπανάδου σας», μηχανικῶς ὁ Βερνάρδος ὕψωσε τὸ ποτήριον του καὶ ἤγγιζε τὸ τοῦ μαρκησίου.

Περικαθέντος τοῦ γεύματος ἠγέρθησαν ἵνα περιπατήσωσιν ἐντὸς τοῦ δάσους. Ἦτο ὠραία φθινοπωρινὴ ἐπέρα καὶ ἡ Ἑλένη καὶ ὁ Βερνάρδος ἐδάδιζον πλησίον ἀλλήλων προηγουμένων τοῦ μαρκησίου καὶ τῆς βαρωνίδος, ὧν αἱ ὀμιλίαι ἐχάνοντο εἰς τὸν φλοῦτον τῶν ὑδάτων καὶ τὸν θρόνον τοῦ φυλλώματος· ἀλλ' ἀμφοτέροις ἔμενον σιωπηλοί, ὡς εἰ ὁ θρόνος τῶν φύλλων, ἄτινα οἱ πᾶδες τῶν ἀνύψων περιπατοῦνται, ἀπερρόρα τὰς σκέψεις αὐτῶν. Ὅσαίσι δὲ ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ βαρωνίς κάμπτοντες δειροστοιχίαν τινὰ, ἐχάνοντο ἀπὸ τῶν ὀρῶν τῶν, αἱ δύο ἐλείπει νεκρὰ ὑπάρχεις ἠδύνατο πρὸς στιγμὴν νὰ πιστεύσωσιν ὅτι πλανῶνται μόναι ἐντὸς τοῦ μεμονωμένου δάσους ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φέγγος τῶν ἀστέρων. Ἀλλ' ἀτάραχος καὶ γαλήνιος ὡς ὁ ὑπὲρ τὴν κερραλὴν αὐτῆς στίλβων οὐρανός, ἡ δεσποινίς Λασεγλιέρ, ἐξηκολούθει βαδίζουσα με βῆμα βραδύ καὶ στεπτικόν, ἐνῶ ὁ Βερνάρδος, ὠχρότερος τῆς σελήνης τῆς διὰ μέσου τῶν δένδρων ἐμφανιζομένης, καὶ τρέμων, ὡς τὸ ὑπὸ τῆς ἐσπερινῆς αὐρα· σαλευόμενον χόρτον, ἐμεθύσκετο ἀνυπόπτως ἐκ τῆς πρώτης συγκινήσεως τῆς καρδίας του. Ἀλλ' ὅτε ἐπληθύνθη εἰς τὴν αἴθουσαν, ἡ συνομιλία ἐπανελάθε τὴν πορείαν της πέριξ τῆς ἐστίας, καὶ ἐνῶ ἠκτινοβόλοι χαρμολούνοις ἡ πυρὰ καὶ ἡ ἐσπερινὴ αὐρα ἔπαιζε μετὰ τὰ παραπετάσματα τοῦ ἀνεωγμένου παραθύρου φέρουσα μακρόθεν τὴν εὐωδίαν τῶν δασῶν, ὁ Βερνάρδος ἀνεπαύετο ἐπὶ μαλακῆς ἔδρας πλησίον τῆς Ἑλένης, ἧτις κατεγίνετο παρὰ τὸν λόγον εἰς τὸ ἐργόχειρόν της· χωρὶς δὲ νὰ ἐννοῇ τὸ δικαί, ἐτέρπετο θεωρῶν τὴν οἰκογενειακὴν ἐκείνην σκηνήν. Ἐνίοτε ὁ μαρκήσιος ἠγείρετο καὶ ἔπειτα ἤρχετο πάλιν νὰ καθίσῃ, ἀφροῦ πρῶτον ἠσπάζετο τὴν θυγατέρα του εἰς τὸ μέτωπον. Ἀλλοτε πάλιν ἡ χαρίεσσα κόρη προσέβλεπε μετὰ στοργῆς πρὸς τὸν πατέρα της. Ὁ δὲ Βερνάρδος

θαυμάζων τὰς ἀθῶας ἐκείνας ἠδονάς, ἐλησμονεῖ ἐκυτόν. Ἐν τούτοις ἠθέλησαν νὰ μάθωσι τὰ τῆς αἰχμαλωτίας του, καὶ ὁ κ. Λασεγλιέρ καὶ ἡ θυγάτηρ του συνήνωσαν τὰς παρακλήσεις αὐτῶν μετὰ τῆς βαρωνίδος. Εἶναι γλυκὺ νὰ ὀμιλῆ τις περὶ ἐαυτοῦ καὶ νὰ διηγήται παρελθόντα δεινά, πρὸ πάντων ἀν' ἐδείπνησε κἀλλῶς καὶ ἀν' ἔχη ἀπέναντι αὐτοῦ Διδῶ τινὰ ἢ Δεσδαμιμόναν πάλλουσαν, περιεργον, ἀκούουσαν προσεκτικῶς καὶ ἀτενίζουσαν πρὸς αὐτὸν μετ' ὄμμα συγκινητημένον.

Ὁ Βερνάρδος συνελήθη λοιπὸν τοσοῦτον εὐκολώτερον ἐν τῇ παγίδι, καθόσον ἡ Ἑλένη ἀνεπλήρου ἀνυπόπτως τὸν αἰχμαλωτὸν καρδάλον, τὸν προσελκύοντα εἰς τὸ δίκτυον τοῦ πτηνοθήρα τὸ εὐπιστον γένος τῶν πτηνῶν. Διηγήθη λοιπὸν πρῶτον τὴν μάχην τῆς Μοσκόβας, ἧς ὑπέδειξε τὴν τοπογραφίαν καὶ τὴν σχετικὴν θέσιν τῶν δύο ἀντιπαρτεταγμένων στρατῶν, ἔπειτα περιέγραψε τὴν συμπλοκὴν καὶ ἐνῶ ἤρχισε μεῦρος σοβαρὸν καὶ ἀπλοῦν, παρεσύρθη βαθμηδὸν ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεων καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου του λόγου, ὡς ἐπὶ φλογίνων πτερύγων· οἱ ὀφθαλμοὶ του τότε ἐσπινθηροδόλησαν, ἡ φωνὴ του ἤχησεν ὡς σάλπιγξ, οἱ δὲ ἀκούοντες αὐτὸν ἐνόμισαν, ὅτι ἀναπνέουσι τὴν τὴν ὄσμήν τῆς πυρίτιδος, ὅτι ἀκούουσι τὸν συριγγὸν τῶν σφαιρῶν, ὅτι βλέπουσι τοὺς στρατοὺς συνταρασσομένους καὶ ἐφορμῶντας ἐναντίον ἀλλήλων ἐν μέσῳ βροχῆς μυδροδόλων. Ἀλλὰ τέλος ἐπέληθεν ἡ στιγμή, καθ' ἣν ἠγούμενος τῆς ὕλης τοῦ ἵππου, ἐπληρώθη αἴφνης καὶ ἀπνους κατέπεσεν ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ταραπτομένων ἵππων ἐπὶ ἐδάφους ἐστρωμένου με πτώματα. Οὕτω δὲ ὀμιλῶν ἦτο ὠραῖος· καὶ ἡ δεσποινίς Λασεγλιέρ, χωρὶς νὰ τὸ ἐνόησῃ, ἄρπικε τὴν βελόνην νὰ πέσῃ ἐκ τῶν δακτύλων της, καὶ μόλις τολμῶσα ν' ἀναπνεύσῃ, ἤκουε μετὰ παιδικῶ θαυμασμοῦ.

— Νομίζω ὅτι ἀκούω ποιητὴν ψάλλοντα τὰ καταρθώματα ἡρώος! ἀνεπρόσβλητον ἐνδοσυϊωδῶς ἡ κυρία Βωμπέρ.

— Κύριε, προσέθηκεν ὁ μαρκήσιος, δύνασθε νὰ κωχᾶσθε ὅτι εἶδετε ἐκ τοῦ σύννεγγος τὸν θάνατον. Θεέ μου ποῖα τρομερὰ μάχη! Ὅχ τὴν ἰδῶ ἀπόψε εἰς τὸν ὕπνον μου. Καὶ φαίνεται ὅτι δὲν παρευρέθητε εἰς αὐτὴν μετ' ἀργίας τὰς χεῖρας. Ἀλλὰ τί ἤθελεν ὁ αὐτοκράτωρ σας εἰς τὴν κατηραμένην αὐτὴν Ῥωσίαν;

— Εἶχε τὸν σκοπὸν του, ἀπάντησεν ὑπερφάνως ὁ Βερνάρδος· τοῦτο δὲν ἐνδιαφέρει ἡμᾶς.

Μετὰ ταῦτα διηγήθη πῶς ἐξυπνήσας εὐρέθη αἰχμαλωτὸς καὶ πῶς ἀπὸ αἰχμαλωτοῦ ἐγένετο δούλος. Διηγήθη πρὸς τούτοις ἀπλούστατα, ἀνευ ἐμφάσεως ἢ ὑπερβολῆς, τὴν διαμονὴν του εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Σιβηρίας ἐν μέσῳ λαθῶν ἀγρίων καὶ τοῦ κλίματος αὐτῶν ἀσπλαγχνότερων· εἶπε τὰ ὅσα ὑπέστη, τὴν πείναν, τὸ ψῆχος, τὰς ἐπιπνύουσας ἐργασίας εἰς ἀφύπευκτον αὐτὸν, τὸν βάρβαρον τρόπον μετ' οὐ τὸν μετεχειρίσθησαν· εἶπε

τέλος τὰ πάντα καὶ πολλάκις κατὰ τὴν ἑλευθερίαν ταύτην διήγησίν του, ἐν δάκρυ ἔβρεξε τοὺς ὀφθαλμούς της Ἑλένης καὶ λάμπον ὡς σταγῶν ὄροσσε διὰ μέσου τῶν ταπεινωμένων βλεφαρίδων της ἔρρευσε ἐπὶ τοῦ ἐργοχείρου, ὅπου ἐπανελάβεν ἀναμφιδόλως ἵνα κρύψῃ τὴν συγκίνησίν της.

— Ἐυγενὴ νεανία! εἶπεν ἡ κυρία Βωμπέρ φέρουσα τὸν βινόμακτρον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, αὕτη ἦτο λοιπὸν ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἥρωϊσμοῦ καὶ τῆς ἀνδρείας σας;

— Διάβολε! εἶπεν ὁ μαρκήσιος, δὲν ἀμφιβάλω ὅτι πάσχετε νῦν ἀπὸ ρευματισμούς.

— Οὕτω πληρώνει τις τὴν δόξαν, ἐξηκολούθησε μελαγχολικῶς ἡ βαρωνίς· οὕτω συχνάκις οἱ στέφανοι τῆς δάφνης μεταβάλλονται εἰς φρόνικα τοῦ μαρτυρίου. Ταλαίπωρέ μου φίλε, πόσον ὑπερέφατε! προσέθηκε θλίβουσα τὴν χεῖρά του μετὰ ζώφρας συμπαιθείας.

— Κύριε, εἶπεν ὁ μαρκήσιος, σὰς προλέγω ὅτι κατὰ τὸ γῆρας σας θέλετε βασιανισθῆ ὑπὸ ἀρθρίτιδος.

— Πόσον γλυκὴ εἶναι ἀνερώνησεν ἡ κυρία Βωμπέρ, νὰ δύναται τις μετὰ τσαύτης ταλαιπωρίας ν' ἀναπαυθῆ ἐν μέσῳ οἰκογενείας ἀγαπώσης αὐτόν, νὰ περιστοιχίζεται ὑπὸ φίλων, νὰ στηρίζεται ἐπὶ καρδιῶν ἀρωσιωμένων. Εὐτυχὴς ὁ ἐξόριστος ὁ ἐπανερχόμενος εἰς τὴν γενέθλιόν του γῆν καὶ μὴ εὐρίσκων ἔρημον τὴν αὐλήν του, κενὴν τὴν οἰκίαν του, καὶ ψυχρὰν τὴν ἐστίαν του!

— Ἀρθρίτις τῆς Σιδηρίας! ἀνερώνησεν ὁ μαρκήσιος τριβῶν τὴν κνήμην του· ἂν καὶ δὲν ἠγόρασα τὴν ἰδικὴν μου εἰ μὴ ἐκ Γερμανίας, σὰς βεβαιῶ ὅτι ἔχει καὶ αὕτη ἡ κατρημένη τὴν ἀξίαν της. Ἀρθρίτις τῆς Σιδηρίας! σὰς λυποῦμαι, κύριε, δὲν ἀπηλλάγητε εἰσέτι τῶν Κοζάκων.

Ἄλλ' αἱ τελευταῖαι λέξεις τῆς κυρίας Βωμπέρ ἐπανήγαγον ἀποτόμως τὸν νεανίαν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς θέσεώς του. Ἡ ἑνδεκάτη ἐσήμανεν ἤδη εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ἐστίας πολυτελεῆς ὠρολόγιον εἰς ὀστράκου χελώνης καὶ εἰς ἐπιχρύσου χαλκοῦ.

Ἐντραπίεις δὲ τότε διὰ τὴν ἀδυναμίαν του ὁ Βερνάρδος ἠγέρθη καὶ ἐμελλε τὴν φορὰν ταύτην ν' ἀποσυρθῆ ἐπὶ τέλους, μὴ γνωρίζων μὲν τί ν' ἀποφασίσῃ, ἀλλ' ἐννοῶν εἰσέτι ἐν μέσῳ τῶν δισταγμῶν του, ὅτι δὲν ἦτο ἐκεῖ ἡ θέσις του, ὅτε ὁ μαρκήσιος ἔσυρε πρὸς ἑαυτὸν ταινίαν τινὰ κρεμαμένην παρὰ τὸ κάτοπρον, καὶ πάραυτα ἡ θύρα τῆς αἰθούσας ἠνοιχθῆ, ὑπκρέτης δὲ ἐπαρουσιάσθη ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ φέρον κρηοπήγιον δύο ἔχον κλάδους πλήρεις ἀνημέμων κηρίων.

— Γερμανέ, εἶπεν ὁ μαρκήσιος, ὀδήγησε τὸν κύριον εἰς τὰ δωμάτια του. Εἶναι τὰ δωμάτια, προσέθηκε ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Βερνάρδον, ἅτινα καταίχον ἐπὶ πολλὴν καιρὸν ὁ κύριος πατὴρ σας.

— Ἐκάμικεν κάκιστα, κύριε, ἀνερώνησεν ἡ κυρία Βωμπέρ, νὰ σὰς κρατήσωμαι τόσον πολὺ

διότι ἔπρεπε νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ἔχετε ἀνάγκην ἀναπαύσεως· ἀλλ' ἠσθάνομεθα τόσον εὐχαρίστησιν βλέποντες καὶ ἀκούοντες ὑμᾶς, ὥστε θέλετε μᾶς συγχωρήσει διὰ τὴν ἀδικησίαν ταύτην, ἢ ἄλλως δὲν δικαιολογεῖ εἰ μὴ τὸ θέλγητρον τῶν διηγήσεών σας.

— Κοιμήθητε καλῶς, κύριε, εἶπεν ὁ μαρκήσιος· δέκα ὥραι ὑπνου θέλουσιν ἀναπαύσει ὑμᾶς καὶ αὐριον ἅμα ἐγεροθήτε, θὰ ὑπάγωμεν νὰ κυνηγήσωμεν κοινίλους καὶ λαγωούς. Ἀγαπᾶτε βεβαίως τὸ κυνήγιον· εἶναι ἡ εἰκὼν τοῦ πολέμου.

— Κύριε, εἶπεν ἡ δεσποινὴς Λασεγλιέρ, μὴ λησμονήτε πρῶτον, ὅτι εὐρίσκεσθε εἰς τὴν οἰκίαν σας καὶ δεύτερον ὅτι περιστοιχίσθε ὑπὸ φίλων, οἵτινες θεωροῦσι καθήκον αὐτῶν καὶ χαρὰν νὰ ἐξαλείψωσιν ἀπ' ὑμῶν τὰς ἀναμνήσεις τοσοῦτων θλίψεων καὶ ταλαιπωριῶν. Ὁ μὲν πατὴρ μου θέλει προσπαθῆσαι νὰ σὰς ἀποδώσῃ τὴν στοργὴν τοῦ πατρὸς, ὃν ἀπολέσατε, ἐγὼ δέ, ἐὰν τὸ θέλητε, θὰ γείνω δι' ὑμᾶς ἀδελφῆ.

— Ἐὰν ἀγαπᾶτε τὸ κυνήγιον, ἀνέκραξεν ὁ μαρκήσιος, σὰς ὑπόσχομαι διασκοδάσεις βασιλικὰς.

— Αὐτοκρατορικὰς μάλιστα, εἶπε διακόπτουσα αὐτὸν ἡ βαρωνίς.

— Μάλιστα, ἐξηκολούθησεν ὁ μαρκήσιος, αὐτοκρατορικὰς. Κυνήγιον πεζοῖ, κυνήγιον ἑριπποῖ, κυνήγιον διὰ τῶν κυνῶν. Μὰ τὸν Θεόν! ἐὰν φέρησθε πρὸς τὰς ἀλώπεκας καὶ πρὸς τοὺς ἀγριοχοίρους ὅπως πρὸς τοὺς Αὐστριακοὺς καὶ πρὸς τοὺς Ῥώσους, τότε οἰκτιροῦ τὰ ζῶα τὰ κατοικοῦντα ἐντὸς τῶν δασῶν μας.

— Ἐλπίζω, κύριε, προσέθηκε ἡ κυρία Βωμπέρ, ὅτι θέλετέ μοι παρέχει συχνὰ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἔρχησθε εἰς τὸν μικρὸν μου πύργον. Ὁ ἀξιόλογος πατὴρ σας, ὅστις μὲ ἐτίμα διὰ τῆς φιλίας του, εὐχαριστεῖτο γευματίζων καὶ συνομιλῶν μετ' ἐμοῦ παρὰ τὴν ἐστίαν μου. Ἐλθετε, ὅπως μοὶ ἐμιλήθητε περὶ ἐκείνου, εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἐνθα ἐκείνός μοι ὠμίλει περὶ ὑμῶν.

— Λοιπὸν, κύριε Βερνάρδε, καλὴ νύκτα! εἶπεν ὁ μαρκήσιος χαιρετῶν αὐτὸν διὰ τῆς χειρὸς, εὐχομαι νὰ σὰς πέμψῃ ἄνωθεν ὁ πατὴρ σας εὐχάριστα ὄνειρα!

— Χαῖρε, κύριε Βερνάρδε, ἐπανελάβεν ἡ βαρωνίς μετὰ μειδιάματος οἰκειότητος· κοιμήθητε ἐπὶ τῆ ἰδέᾳ ὅτι δὲν εἶπατε πλέον μόνος ἐν τῷ κόσμῳ.

— Ἐς αὐριον, κύριε Βερνάρδε, εἶπε τελευταίαν ἡ Ἑλένη· αὕτη εἶναι ἡ λέξις, ἢ ἀντηλλάσσωμεν μετὰ τοῦ πατρὸς σας ὅτε ἀπεχωρίζομεθα ἀλλήλων.

Ὁ Βερνάρδος θαμβωθείς, παρασυρθείς, γοητευθείς, δεσμευθείς παντοιοτρόπως, ἔλαμψε χειρονομίαν σημαίνουσαν ἀφίεμαι εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἔπειτα δὲ ὑποκλινάς εὐσεβάστως πρὸ τῆς δεσποινίδος Λασεγλιέρ, ἐξῆλθε προηγουμένου τοῦ

Γερμανοῦ, ὅστις ὀδήγησεν αὐτὸν εἰς τὰ πλουσιώτατα καὶ μεγαλοπρεπέστατα δωμάτια τοῦ μεγάρου. Ἦσαν δὲ ταῦτα ἀληθῶς τὰ δωμάτια, ἅτινα ὁ ἀτυχὴς ἡεροκλέπτης κατόκησε πρὶν ἢ περιορίσασιν αὐτὸν, ὡς λεπρόν, εἰς τὸ μᾶλλον ἀπόκεντρον καὶ μεμονωμένον μέρος τοῦ μεγάρου.

Ἐκτοτε ὅμως ἐκαλλώπισαν αὐτὰ μετ' ἰδιαιτέρως ὅλως προσοχῆς, καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην μάλιστα ἔσπευσαν νὰ τὰ διευθετήσωσιν καταλλήλως πρὸς τὴν περίστασιν. Ὁ λοιπὸν εἰσῆλθεν ὁ Βερνάρδος, φριδρὰ πυρὰ ἀνεδίδοτο ἀπὸ τῆς ἐστίας καὶ εἰς τὴν λάμπην αὐτῆς ἠκτινοβόλου παντοιοτρόπως τὰ χρυσώματα τῆς ὀροφῆς καὶ αἱ χάλκιναι βραβύσσεις τοῦ ἐπικαλύπτοντος τοὺς τοίχους κυανοῦ βελούλου. Ἐπὶ τοῦ δαπέδου τάπης τοῦ Aubusson παρίστα ἄνην τοσοῦτον ζώφρα καὶ χλοερά, ὥστε ἤθελε τις εἶπει, ὅτι εὐμενῆς τις θεὰ νεωστὶ συλλέξασα αὐτὰ εἰς τοὺς ἀγρούς, τὰ ἔστρωσεν ἐκεῖ ἐπίτηδες. Ὁ Βερνάρδος, ὅστις ἐπὶ δεκαετίην ἐκοιμᾶτο ὅτε μὲν ἐπὶ στρατιωτικῶν κλινῶν, ὅτε δὲ ἐπὶ δερμάτων λύκου, ἐπὶ τῆς χιόνος, ἢ ἐπὶ σινδόνων πανδοχείου, δὲν ἠδυνήθη νὰ περιορίσῃ τὴν χαρὰν του, ἰδὼν ὑπὸ τὸ ἐκ πτίλων ἐράπλωμα, τὰς χιονολεύκους σινδόνας κλίνης, ἢ τις ὡς θρόνος εἰς τὸν ὑπνον ἀφιερωμένος, ὑψοῦτο εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου ὑπὸ πολυτελεῆ παραπατάσματα ὅμοια πρὸς τὰ ἐπικαλύμματα τῶν τοίχων. Ὅλη ἡ λαμπρότης, ὅλη ἡ λεπτότης τῆς πολυτελείας καὶ ἡ ποιικιλία τῶν συντελούντων εἰς ἀνάπαυσιν ὑπῆρχεν ἐκεῖ προσκαλοῦσα αὐτὸν νὰ λησμονήσῃ τοὺς κόπους του· διότι ἄγρυπνος πρόνοια εἶχε προῖδει, εἶχε μαντεύσει τὸ πᾶν. Ἡ φιλοξενία ἔχει λεπτότητας σπανίως μὲν διεφυγούσας τὴν πτωχείαν, ἀλλὰ μὴ ἀπαντωμένας πάντοτε οὐδὲ εἰς τοὺς πλουσιωτάτους τῶν φιλοξενούντων· ἐδῶ ὅμως οὐδὲν ἔλειπεν, οὐδ' ἡ χάρις οὐδ' ἡ κομψότης οὐδ' ὁ εἰς τὰ ἐλάχιστα μεριμνήσας προβλεπτικὸς νοῦς. Ὅτε δὲ ὁ Γερμανὸς διευθετήσας τὰ πάντα, διὰ τὴν κατάκλισιν τοῦ νέου κυρίου του, ἀπεσύρθη, ὁ Βερνάρδος ἠσθάνθη χαρὰν παιδικὴν περιεργαζόμενος τὰ μυρία ἀντικείμενα τοῦ καλλωπισμοῦ, ὧν εἶχε λησμονήσει τὴν χρῆσιν. Δὲν τολμῶμεν νὰ εἰπώμεν, λόγου χάριν, ὅποιαν ἠδονὴν ἐπένευσεν αὐτῷ ἡ θέα τῶν ριαλίδων τοῦ ὕδατος τῆς Πορτογαλλίας καὶ ἡ ὄσμη τοῦ ἀρωματισμένου σάπωνος· διότι μόνον ἐὰν διήρχετο τις εἰς ἔτη ἐν μέσῳ τῶν Ταρτάρων, ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τοῦτο. Ἐκατέρωθεν δὲ τοῦ κατόπτρου κερκρυμένα κατὰ τὸ ἥμισυ ὄπισθεν τῶν ἐντὸς ἰαπωνικῶν ἀγγείων θαλλόντων χρυσανθέμων, δαλλιδῶν καὶ ἄλλων ἀνθέων, ἔλαμπον ξίφη καὶ δαμασκηνὰ ὄπλα, πολυτιμότερα διὰ τοὺς πολεμιστὰς ἢ οἱ ἀδάμαντες καὶ τὰ κοσμήματα. Εἰς γωνίαν τινὰ τῆς ἐστίας, ὡς δῆλοι, τυχαίως ἐκεῖ λησμονηθείς, ὑπῆρχε κρατὴρ πολυτίμου ἔξεργασίας πλήρης μέχρι στεφάνης χρυσῶν λουδοβικέων. Ἄλλ' ὁ Βερνάρδος δὲν ἔστη οὔτε πρὸ τῶν

χρημάτων, οὔτε πρὸ τῶν ἀνθέων, οὔτε πρὸ αὐτῶν τῶν ὄπλων· ἔμεινεν ὅμως ἐν ἐκστάσει ἐνώπιον χρυσοῦ δίσκου πλήρους σιγάρων, ἅτινα ἡ κυρία Βωμπέρ ἔστειλεν ἐπίτηδες νὰ προμηθευθῆ εἰς τὴν πόλιν παρὰ φίλου τῆς φιλοφροσύνης τοῦ βασιλικοῦ ναυτικοῦ· τοῦτο ἦτο φιλοφροσύνη σήμερον μὲν δυναμένη νὰ ἐκληρθῆ ὡς χυδαία, ἀλλ' ἦτις τότε θεωρεῖτο ὡς δαῖμα τολμῆς καὶ εὐφυΐας. Ἐλαβε λοιπὸν ἐν, ἠναψεν αὐτὸ εἰς τὴν φλόγα κηρίου καὶ ἐξηπλώθη μαλθακῶς ἐπὶ μακρὰς ἔδρας· περιτετυλιγμένος δὲ ἐντὸς ἀναπαυτικοῦ ἐκ καχημερίου ὑφάσματος ἐπενδύτου καὶ τοὺς πόδας ἔχων ἐντὸς τουρκικῶν ἐμβάδων, ἔστρεψε τὰς σκέψεις αὐτοῦ πρῶτον πρὸς τὸν πατέρα του, ἔπειτα εἰς τὰς παραδόξους περιπετείας του καὶ εἰς τὴν ἀπροσδόκητον τροπὴν τῶν συμβάντων τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ τέλος εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἣτις ἀπέμεινεν αὐτῷ νὰ ἐκλέξῃ, μέχρις οὗ καταβληθεῖς ὑπὸ τοῦ κόπου, τὸ μέτωπον ἔχων θερμόν, τὰ βλέφαρα βεβαρυμένα, ἠσθάνθη τὰς ιδέας αὐτοῦ συγχεομένας, καὶ μετ' ὀλίγον ἐβυθίσθη εἰς τὴν κατάστασιν ἐκείνην τὴν μεταξὺ ὑπνου καὶ ἐγρηγορήσεως, ἢ νὰ δύναται τις νὰ ὀνομάσῃ λυκαυγίης τῆς πρὸς ὑπνον καταδυομένης διανοίας· Ἐνόμισε δὲ τότε ὅτι εἶδε τὸν καπνὸν τοῦ σιγάρου ζωογονοῦμενον καὶ σχηματίζοντα ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του φανταστικά συμπλέγματα. Καὶ ὅτε μὲν ἔβλεπε τὸν πατέρα του καὶ τὴν μητέρα του ἀναβαίνοντας ἐπὶ νεφέλης πρὸς τὸν οὐρανόν, ὅτε δὲ τὸν αὐτοκράτορα ὄρθιον ἐπὶ βράχου καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους ἔχοντα ἐσταυρωμένας, ἄλλοτε δὲ τὴν βαρωνίδα καὶ τὸν μαρκήσιον κρατομένους ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ χορεύοντας Ἴσπανικόν τινα χορόν, καὶ κατόπιν, ὑπὲρ καὶ συχνότερον, συμπαθῆ μορφήν μειδιῶσαν καὶ κλίνουσαν χαριέντως πρὸς αὐτόν. Ἄλλὰ τέλος τελειώσας τὸ σιγάρων του, ἐρρίφη ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ κυλισθεὶς ἐπὶ τῆς ἐκ πτίλων στρωμνῆς του ἐκοιμήθη ὑπνον βαθύτατον.

Ἐν τούτοις ἡ δεσποινὴς Λασεγλιέρ, εἶτε διότι ἦτο κουρασμένη, εἶτε διότι ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ συγκεντρώσῃ τὰς σκέψεις της ἀπῆλθε τῆς αἰθούσας σχεδὸν ταυτοχρόνως μὲ τὸν Βερνάρδον. Μείναντες λοιπὸν μόνον παρὰ τὴν ἐστίαν, ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ βαρωνίς, ἐθώρουν ἐπὶ τινα στιγμή μὴ ἀλλήλους ἐν σιγῇ.

— Λοιπὸν, μαρκήσιε εἶπεν ἐπὶ τέλους ἡ βαρωνίς, πῶς εὐρίσκετε τὸν μικρὸν Βερνάρδον; Ὁ πατὴρ ἀπέπνευσε βουστασίου ὄσμη, ὁ υἱὸς ὄζει γρατῶνος.

— Ὁ ἄθλιος! ἀνέκραξεν ὁ μαρκήσιος, περιεβλῶν εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν τοῦ παροξυσμοῦ, ἐνόμισα ὅτι δὲν ἤθελε τελειώσει ποτὲ διηγουμένος τὴν μάχην τῆς Μοσκόβας. Ἡ μάχη τῆς Μοσκόβας! ἰδοὺ μέγα κατόρθωμα! καὶ τί ἦτο αὕτη; Τίς γνωρίζει τὰ κατ' αὐτήν; Τίς ἐνδιαφέρεται νὰ τὰ μάθῃ; Οὐδέποτε ἐπολέμησα ἀλλ' ἐὰν ἐπολέμου

ποτέ... μά τὴν σπάθην τῶν προγόνων μου! κυρία βρωνίς, ἤθελον τοὺς μάθει ἐγὼ τίνι τρόπῳ πολεμοῦσιν! ὅλος ὁ κόσμος θὰ ἐφρονεῖτο· δὲν θὰ ἤθελον μάλιστα νὰ ἐπιστρέψῃ οὐδὲ εἰς ἀπόμαχος. Ἡ μάχη τῆς Μοσχόδας! καὶ ὁ οὐτιδανὸς οὗτος λαμβάνει διὰ τοῦτο ὕψος Καίσαρος ἢ Ἀλεξάνδρου! Ἰδοὺ ἐν τούτοις; τίνας; ἦσαν οἱ ἦρωες ἐκεῖνοι! Ἰδοὺ τίνας αἱ μάχαι ἕνεκα τῶν ὁποίων ὁ κύριος Βοναπάρτης ἔλαβε τόσον πάταγον καὶ ἀς τοσοῦτον διεκωδώνισαν οἱ ἐχθροὶ τῆς βασιλείας. Καὶ τί λοιπὸν ἦσαν αὗται; Οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ μικρὰ ὑγεινὰ ἀσκήσεις.

Τὰ πτώματα συνηροῦζοντο ἀφ' ἑαυτῶν καὶ ἐθάπτοντο χωρὶς νὰ τὰ ἴδῃ κανεὶς, οἱ δὲ φρονεῦθentes ἐγείρονται ζωηρότεροι καὶ ὑγιέστεροι παρ' ὅ,τι ἦσαν οἱ ἐπεσον. Ἀλλὰ, μά τὸν Θεόν! ὅταν ἡμεῖς οἱ εὐπατρίδαι ἀναμεινυόμεθα, τότε δὲν ἔχει οὕτω· διότι ὅταν εὐπατρίδης τις πέσῃ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, πίπτει καὶ δὲν ἐγείρεται πλέον. Ἀλλ' ἔστω καὶ χωρὶς ἂν ἦναι τις καὶ χυδαῖος, ἔστω καὶ Στανπλὴ ἂν ἦναι, ἀποῦ ἀπαξ ἀπέθανεν ὑπὲρ τῆς Γαλλίας, τί διάβολο, ἀς μὴ ἔρχεται νὰ ἐγκωμιάξῃ ὁ ἴδιος τὰ κατορθώματά του. Ἐάν ὁ ἄθλιος οὗτος εἶχεν ἔγνος φιλοτιμίας, θὰ ἠσχύνετο διότι ζῆ καὶ θὰ ἐρρίπτετο κατακέφαλα ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ.

— Τί τὰ θέλετε, μαρκήσιοι, οἱ μικροὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι, εἶπε μειδιῶσα ἡ βρωνίς, δὲν γνωρίζουσι νὰ φέρωνται.

— Ἄς ζῆ λοιπὸν, ἀλλ' ἀς κρύπτεται! Ἀλλὰ βιάσαι, εἶπεν ὁ σοφός, ἐάν δέ, ὅπως ἀξιοῖ, ἡγάπα ἀληθῶς τὴν δόξαν, δὲν ἤθελε προτιμῆσαι νὰ θεωρηθῆται κάλλιον ὡς πεσὼν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, παρὰ νὰ ἐπανεῖλη ἐδῶ ἕνα σύρῃ τὴν πτωχίαν του, τὴν κισχύνῃν του, καὶ τὴν στρατιωτικὴν του στολήν; Καὶ διατί νὰ μὴ μείνῃ εἰς Σιβηρίαν; Ἦτο πολὺ καλὰ ἐκεῖ· ἐκεῖ εἶχε τὰς ἔξεις του· ἀλλ' ὁ μαλθακὸς παραπονεῖται κατὰ τοῦ κλίματος, ὡς εἰ ἐγεννήθη ἐντὸς βάρβαρος καὶ κῆληθ' ἐντὸς θερμότητων! Οἱ Κοζάκοι εἶναι ἄνθρωποι ἀγαθοί, φιλοξένοι καὶ γλυκοὶ τὰ ἦθη, αὐτοὺς ὅμως ἀποκαλεῖ αὐτοὺς βαρβάρους· εὐεργετήσατε λοιπὸν τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀνοποδήτους, σώσατε τὴν ζωὴν αὐτῶν, φιλοξενήσατε αὐτούς, προνοήσατε ὅπως ἡ τύχη των εἶναι εὐχάριστος καὶ ἴδου ποῖαν εὐγνωμοσύνην σὰς ἀποδίδουσιν! ἀποκαλοῦσιν ὑμᾶς ἀγρίους! Ἀλλ' ὅ,τι καὶ ἂν λέγῃ, στοιχηματίζω, ὅτι ἐξῆ ἐκεῖ ὡς κύριος, ἀλλ' οἱ οὐτιδανοὶ οὗτοι οὐδαμοῦ γνωρίζουσι νὰ φέρωνται καλῶς· καὶ ἔπειτα ἔρχονται καὶ σὰς ὁμιλοῦσι περὶ πατρίδος, περὶ ἐλευθερίας, περὶ γενεθλίου γῆς, περὶ πατριῆς στέγης καπνὸν μακρόθεν ἀναθροσκοῦσας· μεγάλα λέξεις, ἀς προσφέρουσι μετὰ στόμου, ὅπως δικαιολογήσωσι τὰς ἀτιμίας των καὶ ὅπως καλύψωσι τὸ αἰσχρὸ των.

— Ἡ πατρίς, ἡ ἐλευθερία, ἡ πατριῆ στέγη, ὅλα ταῦτα ἠρτημένα δι' ἑνὸς ἑκατομμυρίου κλη-

ρονομίας· πρέπει ἐν τούτοις νὰ παραδεχθῶμεν, προσέθηκεν ἡ κυρία Βωμπέρ, ὅτι καὶ ψευδῆ ἦρος ἂν δὲν ἦναι τις, πάλιν ἀξίζει τὸν κόπον ν' ἀφήσῃ τὰς ὄχθας τοῦ Δὸν καὶ τὴν φιλίαν τῶν Βασκίρ καὶ νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα ἔστω καὶ διὰ μικρότερον ποσόν.

— Ἐνὸς ἑκατομμυρίου κληρονομίαν! ἀνερώνησεν ὁ μαρκήσιος· καὶ ἀπὸ ποῦ διάβολο θέλετε νὰ τὸ λάβῃ;

— Ἀπὸ τὸ θυλάκιόν σας, ἀπήντησεν ἡ βρωνίς ἀπαυδήσασα πλέον νὰ τρέχῃ κατόπιν του ὅπως ἐπαναφέρῃ αὐτὸν διὰ τῆς βίας εἰς τὸ προκείμενον.

— Μὰ εἶναι λοιπὸν ἐπικίνδυνος ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ Βερνάρδος! ἀνεφώνησεν ὁ κύριος Λασεγλιέρ· ἐάν μὲ φέρῃ εἰς τὸ μὴ περικιτῶν, δὲν ἤξεύρω καὶ ἐγὼ τί εἶμαι ἱκανὸς νὰ πράξω· θὰ τὸν σύρω ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

— Πολὺ καλὰ, εἶπεν ἡ βρωνίς, θὰ τὸν ἀπαλλάξῃτε οὕτω τοῦ κόπου νὰ σὰς σύρῃ ὁ ἴδιος. Πρὸς Θεοῦ, μαρκήσιοι, ἀς μὴ ἐπαναρχίσωμεν τὰ ἴδια. Ἡ πραγματικότης σὰς περικυκλοῖ καὶ σὰς πιέζει· ἀποῦ λοιπὸν δὲν δύνασθε νὰ διαφύγητε αὐτὴν, τολμήσατε ἂν νὰ θεωρήσῃτε αὐτὴν κατὰ μέτωπον. Καὶ τί ἔχει κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τὸ δυνάμενον νὰ σὰς φοβήσῃ; Ὁ Βερνάρδος εἰσῆλθεν ἐν τῷ κλωβῷ· ἐφράξαμεν τὸ στόμα τοῦ λέοντος· ἡ λεία εἶναι εἰς τὰς χεῖράς σας.

— Ὁραία λεία... μά τὸν Θεόν! εἶπέτε μοι, παρακαλῶ, τί νὰ τὴν κάμω;

— Ὁ καιρὸς θέλει σὰς τὸ διδάξῃ τὴν πρῶτην ταύτην ἐπρόκειτο νὰ πείσωμεν τὸν ἐχθρὸν νὰ μείνῃ παρ' ἡμῶν τοῦτο ἐγένετο· ἀπολείπεται νῦν νὰ ἐξώσωμεν αὐτὸν καὶ τοῦτο θὰ γείνη.

— Ἐν τῷ μεταξύ, εἶπεν ὁ μαρκήσιος, εἴμεθα ἡναγκασμένοι νὰ καταπίνωμεν Σιβηρίας, μυδροβόλους, Μοσχόδας! νὰ χωνεύωμεν λεπίδας ξιφῶν καὶ σπαθίρας παντοίας ποικιλοτρόπως ἐντὸς τοῦ πάγου μαγειρευμένας. Ἐκτὸς τούτου, δὲν σὰς φαίνονται, κυρία βρωνίς, ὅτι παίζω ἐδῶ ἄτιμον πρόσωπον καὶ πρόσωπον ἀτίμου; Ὡτὸ διάβολο! βλασφημῶ ὡς Ἐβραῖος ὁ τέταρτος, ἀλλὰ μοι φαίνεται ὅτι θὰ λάβω ἄλλα μέτρα παρ' ὅ,τι ἔλαβεν ἐκεῖνος, ὅπως ἀνακτήσῃ τὸ βασίλειόν του.

— Φρονεῖτε λοιπὸν, υπέλαβεν ἡ βρωνίς, ὅτι ἡ ἀνδρεία μάχεται μόνον διὰ τῶν ὅπλων καὶ ὅτι αἱ μεγάλα πράξεις δὲν κατορθοῦνται εἰ μὴ διὰ τοῦ ἄκου τοῦ ξίφους; Ὁχι· ἐάν ἡ Γαλλία δὲν διεμελίσθη κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους, ἐάν δὲν ἔβαλον κληρὸν ἐπὶ τὰ ἰμάτια αὐτῆς, ὡς ἐπὶ τὰ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τίνα ὀφείλει τοῦτο; εἰς τὸν κύριον Γαλλεϋρᾶνδον· διότι οὗτος χρυσοκέντητον φέρων στολήν, κομψὰ ὑποδήματα, μετάξυνα περιπόδια, τὴν δεξιὰν κνήμην στηρίζων ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς καὶ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν τριχάπτων τοῦ ὑποκαμίσου του, ἔλαβε πλείοτερον ὑπὲρ τῆς Γαλλίας παρ' ὅλα τὰ ἐκβράσματα ἐκεῖνα τῆς

κοινωνίας, τὰ φοροῦντα δερματίνας ἀναξυρίδας καὶ τὰ ὀνομαζόμενα χωροφυλακῆ, ἂν καὶ οὐδὲν ἦσαν ἱκανοὶ νὰ φυλάξωσι. Νομίζετε λοιπὸν, ὅτι ἀνεπιτόξατε τὴμερον ὀλιγοτέραν μεγαλοφυίαν παρ' ὅσῃν ὁ Βερναρδος κατὰ τὴν μάχην τῆς Ἰβρῦ; Ὁχι· ἀνεπιτόξατε ἑκατοντάκις περισσοτέραν· διότι δὲν εἶναι δύσκολον νὰ σείσῃ τις, ἀντὶ σημαίας, τὰ λευκὰ πτερὰ τοῦ τριγωνικοῦ αὐτοῦ πύλου, νὰ κτυπήσῃ τῆδε κἀκείσε διὰ τοῦ ξίφους καὶ νὰ στρώσῃ τὸ ἔδαφος νεκρῶν καὶ τραυματιῶν, ἀλλ' εἶναι δύσκολον νὰ θριαμβεύσῃ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τοῦ καλουμένου ἀνθρώπινος βίος! Ὡς πρὸς τοῦτο δέ, ἀγαπητέ μου μαρκήσιοι, ἀφήσατέ με νὰ συγχάρω ὑμᾶς· διότι εἴχετε τὸ ἀναλλοίωτον θάρρος ἦρος, τὴν εὐρύαν δαίμονος, τὴν χάριν ἀγγέλου, τέλος, ἐπιτρέφατέ μοι τὴν λέξιν, ὑπῆρξατε ἀξιολάτρευτος.

— Τὸ βέβαιον εἶναι, εἶπεν ὁ μαρκήσιος, θέτων τὴν δεξιὰν κνήμην ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς καὶ παίζων διὰ τῶν τριχάπτων τοῦ ὑποκαμίσου του, τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι ὁ ἄθλιος οὗτος δὲν ἀπήντησεν εἰ μὴ πῦρ.

— Ἄ! μαρκήσιοι, πόσον ἐπιτηδεῖως ἐκάμψατε αὐτόν· κατεστήσατε τὴν σιδηρᾶν περιχειρίδα του μαλακωτέραν τοῦ σουηδικοῦ δερματος. Καὶ ἐγνώριζαν μὲν ὅτι εἶσθε γενναῖος καὶ ἀτρόμητος, ἀλλ' ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἤμην μακρὰν τοῦ νὰ ὑπεπιτύσω τοσοῦτον θαυμασίαν ἐλαστικότητα. Εἶναι ὥρατιον νὰ ἦναι τις δρῶς καὶ νὰ γνωρίζῃ νὰ λυγίξῃ ὡς κάλκμος. Μαρκήσιοι Λασεγλιέρ, ὁ πρίγκιψ τοῦ Βενεθᾶν κατέχει τὴν θέσιν σας εἰς τὸ συνέδριον τῆς Βιέννης.

— Φρονεῖτε οὕτω, βρωνίς; ἠρώτησεν ὁ κύριος Λασεγλιέρ θωπεύων τὸν πώγωνά του.

— Μὲ τὸν εἶα σας δάκτυλον ἠδύνασθε νὰ κάμψετε τὸ τόξον τοῦ Νεμρώδ, εἶπε μειδιῶσα ἡ κυρία Βωμπέρ. Ἠθέλατε ἐξημερώσει τίγρεις, ἠθέλετε κατορθώσει τοὺς πάνθηρας νὰ ἔρχονται νὰ τρώγων ἐκ τῆς χειρὸς σας.

— Τί τὰ θέλετε; αὕτη εἶναι ἡ ἱστορία ὅλων τῶν μικρῶν ἀνθρώπων· μακρόθεν μᾶς ὑβρίζουσι καὶ ἀπειλοῦσι νὰ μᾶς καταδροχίσωσιν, ἀλλ' ἄμα καταδεχθῶμεν νὰ μειδιάσωμεν πρὸς αὐτούς, τότε πίπτουσιν, ἔρπουσιν ὑπὸ τοὺς πόδας μας. Ἀλλ' ἀδιάφορον, κυρία βρωνίς, δὲν εἶμαι ἀκόμη τόσον γέρον, ὥστε νὰ ὑποκριθῶ πρόσωπον δὲν Διέγου· ἐν τούτοις, ἂν ὁ ἀνόητος οὗτος ἦτο εὐπατρίδης, ἔστε βεβαία, ὅτι δὲν ἐλησμόνησα εἰσέτι τὰ μαθήματα τῆς ξιφασίας τοῦ Saint-Georges.

— Μαρκήσιοι, ἀπήντησεν ὑπερηφάνως ἡ κυρία Βωμπέρ, ἐάν ὁ ἀνόητος οὗτος ἦτο εὐπατρίδης καὶ ὑμεῖς δὲν Διέγος, τότε δὲν θὰ ἀπρητεῖτο πολὺς κόπος ἵνα εὕρητε τὸν Ροδρίγον.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ Ραοὺλ εἰσῆλθε κομψός, τυπικός, ἐπιτηδευμένος· ἐφόρει στιλβούσας χειρίδας, εἶχε τὴν κόμην κατὰ τὸν τελευταῖον στυλὸν περιποιημένην, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμιανοιγμέ-

νοὺς, τὸ στόμα μειδιῶν ἐπιχαρίτως, τὸ πρόσωπον ἀνθηρὸν, ἐν ἐνὶ λόγῳ ἦτο ἀμεμπτος ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ὡς εἰ ἐξήρατο ἐκ πυξίδος ζακχαρωτῶν. Ἦρχετο δὲ ὅπως ἐπαναφέρῃ τὴν μητέρα του εἰς Βωμπέρ, καὶ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι βεβαίως ν' ἀπαντήσῃ τὴν δεσποινίδα Λασεγλιέρ, ἣν δὲν εἶχεν ἴδει ἀπὸ τῆς προτερίας. Ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ βρωνίς ἀνακουρισθέντες ἐκ τῆς ὕβρας του προσήλωσαν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα εὐχαριστήσεως· διότι ἡ ἐμφάνισις αὐτοῦ ἐνεποίησεν αὐτοῖς τὴν αὐτὴν περιπέου ἐντύπωσιν, ἣν προξενεῖ ἐντὸς ἵπποδρομίου ἵππος εὐγενῆς καὶ ὑπερήφανος παρουσιάζομενος μετὰ τὴν ἔξωσιν Νορμανδικοῦ ἡμίονου λάθρα παρεισδύσαντος. Ἀλλ' ἦτο ἀργά, καὶ οἱ δύο δεῖκται τοῦ ὠρολογίου ἐμελλον νὰ συναντηθῶσιν ἐπὶ τῆς δωδεκάτης ὥρας. Ἡ βρωνίς λοιπὸν τείνασα πρὸς τὸν μαρκήσιον τὴν χεῖρα, ἀπεσῶρη σπρηζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ υἱοῦ τῆς, δὲν ἐπεφυλάττετο νὰ πληροσορήσῃ ἐν καταλήλῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ περὶ τῶν ἀξιωμανημονεύτων γεγονότων τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

Μίαν ὥραν μετὰ ταῦτα τὸ πᾶν εἶσα ἐπὶ τῶν δύο ὄχθων τοῦ Κλαίν· ὁ δὲ κύριος Λασεγλιέρ κοιμήθεις ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῶν σφοδρῶν συγκινήσεων τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἔβλεπε κατ' ὕπνον, ὅτι ἀναρίθμητοι Οὐσσάροι, πάντες φρονεθέντες κατὰ τὴν μάχην τῆς Μοσχόδας, διαιμοιράζοντο σιωπηλῶς τὰς γαίας του, καὶ ἔβλεπεν αὐτοὺς φεύγοντας δρομικῶς καὶ φέροντας μετ' ἑκῶν ἑκαστὸς τὸ μερίδιόν του ἐπὶ τῶν νότων τοῦ ἵππου του· ὁ μὲν ἄγρον, ὁ δὲ λειμῶνα ἢ ἐπαυλιν. Ἀλλὰ πάντων τούτων προηγεῖτο ὁ Βερνάρδος τὸ δάσος καὶ τοὺς κήπους ἔχων ἐντὸς τοῦ δισσακίου του καὶ τὸ μέγαρον ὑπὸ τὸ ἐπίπτιόν του· οὗτος δὲ μὴ ἔχων πλέον οὐδὲ σπιθαμὴν γῆς ἐφ' ἧς νὰ πατήσῃ τοὺς πόδας του, ἀπελπίς, ἠσθάνετο ἑαυτὸν κυλινδούμενον ὡς κομήτην ἐντὸς τοῦ χάους καὶ ἐζήτηε νὰ κρατηθῇ ἐκ τῶν ἀστέρων.

Ἡ κυρία Βωμπέρ ὄνειρεῖτο καὶ αὕτη ἐπίσης, ἀλλὰ τὸ ὄνειρον αὐτῆς ὁμοιάζε ὡρὸς γνωστὸν τινα μῦθον· ἔβλεπε δηλαδὴ νεκρὰν καὶ περικαλλῆ κόρην καθυμένην ἐπὶ καταπρασίνης γλῶσσης καὶ λέοντα ὑπερμεγέθη ἐξηπλωμένον παρ' αὐτὴν καὶ τὸν πόδα ἔχοντα ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς, ἐνῶ ὁμιλος ὑπηρετῶν κρατῶν βάρβους καὶ δίκρανα, κατεσκόπευε τὰ συμβαίνοντα κεκρυμμένος ὕπισθεν συμπλέγματος δρυῶν. Ἐν τούτοις ἡ νεκρὰ κόρη μετὰ τὴν μίαν αὐτῆς χεῖρα στηρίζουσα τὸν πόδα τοῦ τρομαροῦ θηρίου, ἐκράτει διὰ τῆς ἐτέρας ψαλίδα καὶ ἐκοπτε τοὺς ὄνυχας, οὗς οὗτος ἔτεινεν αὐτῇ εὐπειθῶς. Ἀποῦ δὲ ὑπέβαλε καὶ τοὺς τέσσαρας αὐτοῦ πόδας εἰς τὴν ἐγγείρισιν ταύτην, τότε ἡ χαρίζουσα κόρη, ἔστρεψεν ἐκ τοῦ θυλακίου τῆς λίμαν καὶ λαμβάνουσα μετὰ τῶν βραχίωνων τῆς τὴν βρασίαν κεφαλὴν ἐκείνην, ἀφ' ἧς ἀρβύλων ἐγίνετο ἐπ' αὐτῆς ἡ ξανθὴ χαιτή, ἀνύψου διὰ τῆς λεπτοφυοῦς χειρὸς τῆς τὰ χεῖλην του καὶ διὰ τῆς ἐτέρας ἔ-

τριβε τους κοπτερούς αυτού δόντας. Ἄν δὲ ἐνίοτε τὸ θηρίον ἐξέβαλλεν ὑπόκωπον μυκηθμόν, κατηύναζεν αὐτὸ παράυτα διὰ τῶν θωπειῶν της καὶ διὰ τῆς γλυκείας αὐτῆς φωνῆς. Ἄλλ' ὅτε ὁ λέων δὲν εἶχε πλέον οὔτε ὄνυχας οὔτε κοπτερούς δόντας, ἡ κόρη ἐκείνη ἔφρουγε καὶ οἱ ὑπέρηται ἐξερχόμενοι τῆς κρύπτης των, ἐδραμον ἐναντίον τοῦ θηρίου, ὅπερ μὴ δυνάμενον πλέον νὰ ὑπερσπίση ἐκυτὸ ἐταπεινώσε τὴν οὐρανὸν καὶ τὰ ὄτα.

Ὁ Βερνάρδος ἐβλεπεν ἐπίσης, ὅτι ἐν μέσῳ ἀπεράντου καὶ χιονοσκεποῦς πεδιάδος, ὑπὸ ὀμίχλῳ καὶ σκυθροπὸν οὐρανόν, ἀνεφύετο λευκὸν κρίνον διαχρῶνον λεπτὸν καὶ γλυκὺ ἄρωμα· ἀλλ' ἅμα ἐπλησίεζεν ἵνα κόψη αὐτό, αἶφνης τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐκείνο ἄνθος μεταμορφώτο εἰς θεῶν μελανοῦ; ὡς ἔβενον ἔχουσαν ὀφθαλμοῦς καὶ ξανθὴν τὴν κόμην, ἥτις, ἀναρπάξουσα αὐτόν, τὸν ἔφερε διὰ μέσου τῶν νερῶν εἰς μαγικὰς ὄχθας, ἐνθα ἐβασιλευεν αἰώνιον ἔαρ. Ὁ Ἄρουλ τέλος ἐβλεπεν, ὅτι ἦτο ἡ ἐσπέρα τῶν γάμων του καὶ ὅτι τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ἐμελλε πρῶτος αὐτὸς ν' ἀρχίσῃ τὸν χορὸν μετὰ τῆς νεαρῆς βαρωνίδος Βωμπέρ, ἀνεκάλυπτεν αἶφνης ὅτι εἶχε φορέσει ἀντιστρόφως τὸν λαίμοδέτην του.

Ἐκείνη συνίση

ΑΡΕΙΝΟΗ Γ. ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

Περιπέτεια τοῦ ἀεροπλοίου

«JEANNETTE»

Ἐξ ἐπιστολῆς προερχομένης ἐξ Ἰουκόνσκης καὶ γραφείσης ὑπὸ τινος τῶν ἐν τῇ «Jeannette» ἐρευνητῶν πληροφορομένης τινα περὶ τῶν μεγάλων κινδύνων, οὓς καρτερικώτατα διήλθε δρᾶξ ἀνθρώπων τέως νομιζομένων ὡς ἀπολεσθέντων ὑπὸ τοῦς πάγων. Καθ' ἃ δὲ πρὸ τινος ἐγνώσθη, μέγα μέρος τοῦ πληρώματος τῆς «Jeannette» ζῆ, τῶν λοιπῶν ἀποθανόντων εἰς ἐκείνας τὰς ζοφώδεις χώρας.

Ὡς γνωστὸν, σκοπὸς τῆς ἐξερευνήσεως τῆς «Jeannette» ἦτο ἡ ἀνέυρεσις ἐλευθέρας διόδου μετὰ τοῦ Βεργιγίου πορθμοῦ καὶ τοῦ Δελβί, δηλαδὴ ἡ κατάκτησις τοῦ ἀγνώστου ἀρκτικού πόλου, τῆς θαλάσσης τοῦ πόλου, τὴν ὁποίαν ὁ Μακκλήρ εἶδεν, ἀλλὰ τῶν πλοίου οὐπω διέσχισεν αὐτήν.

Αἱ μεταβληταὶ ἀκταὶ τῆς ἀπροσίτου ἐκείνης θαλάσσης μάτην ἀπέκρυψαν ἐκὐτὰς ἀπὸ τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Ρὺς καὶ τοῦ Φραγκλίνου. Ἐπιζῆ πάντοτε φάλαγγ σκιαπινῶν, μᾶλλον ἐκγεγυμνασμένη, μᾶλλον πεπειραμένη, ἥτις σπεύδει νὰ διέλθῃ τὴν κινδυνώδη ἐκείνην ὁδὸν, ἐφ' ἧς κείνται ἐσπαρμένα τὰ ὄστα τῶν μαρτύρων. Τὸ ἀγνωστον ἐν ταῖς χώραις ἐκείναις ἀδιαλείπτως ὀπισθοχωρεῖ. Ὁ θάνατος πλήττει καὶ ἀρχηγούς καὶ στρατιώτας, ἀβυσσοὶ ἀνοίγονται πρὸ τῶν ποδῶν ὀλοκλήρου φάλαγγος· ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο; Εὐτυχῆς τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου, ὅπερ θὰ κατάσχη τὰς χώρας ταύτας, ἐν αἷς οὐδὲν φύεται. Ἐνδοξὸν ἔσται τὸ ἔθνος, ὅπερ θὰ πῆξῃ τὴν σημαίαν

τοῦ ἐπὶ τοῦ γήινου ἄξονος καὶ ἐπὶ τοῦ 90^{ου} παραλλήλου. Ὁ δὲ δυνήθη ἐκείθεν νὰ φωνήσῃ εἰς τὴν οἰκουμένην *Εὐρηκα*.

Γνωσταὶ εἶνε αἱ περιπέτειαί τῆς ἀναχωρήσεως τῆς «Jeannette». Ὅταν ὁ ἄλβιος Γόρδων Βέννετ, ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ *Κήρυκος τῆς Νέας Γόρκης*, κατεσκεύασε τὸ πλοῖον ἐκεῖνο ἐπὶ νέου σχεδίου, ἐφωδίασε διὰ θαυμασιῶν ἐργασιῶν καὶ ἀμυντικῶν μηχανημάτων, διὰ ζωοτροφῶν ἀνεξαντλήτων ὅταν διώρισεν ἐπὶ κεφαλῆς πληρώματος ἐκλεκτοῦ ἀξιωματικοῦς ἀπαραμύλλους, οἷς παρεκλούθει χορεία εἰδικῶν ἐπιστημόνων καὶ σοφῶν ἀνδρῶν, ἡ κοινὴ γνώμη ἐχαίρετισεν ὡς τροπαιοῦχος τοῦς Ἀργοναύτας τούτους τῶν σημερινῶν χρόνων.

Διὰ τοῦ Στάνλεϋ ὁ Βέννετ κατέκτησε τὰς κλεῖς τοῦ Νεῖλου, διατὶ νὰ μὴ εὐνοήσῃ ἡ τύχη εἰς τὰς παγερὰς ἐρήμους τοῦ βορείου κύκλου αὐτὸν τὸν τολμητῆαν, τὸν περὶ μέγала συνειθίζοντα νὰ διατρέβῃ πράγματα; Πρὸ τῆς πρῶρας τῆς «Jeannette» τὰ ἀνυπερβλήτα κωλύματα τοῦ πόλου ἐμελλον ν' ἀνοιχθῶσι, καὶ ἡ παντοδυναμία τοῦ γήρατος, ὑπερεπὸντος τόσους ἐξόχους νόας, ἐμελλε νὰ λύσῃ τὰ δύο μεγάλα γεωγραφικὰ προβλήματα, ἅτινα ἔμενον ἄλυτα μεθ' ὅλας τὰς ἐπανειλημένας προσπάθειάς ὄλων τῶν ἐρευνητῶν καὶ ὄλων τῶν λαῶν.

Οἱ ἀποσελλόμενοι ἀνεχώρησαν. Ἡ «Jeannette» ἔφθασε ἀνευ τινὸς βλάβης εἰς τὰ πρῶτα βόρεια ὀρηκτῆρια. Μέχρι καὶ πέραν ἔτι τῆς 73 μίρας μήκους ὑπάρχουσι εἰδήσεις περὶ τῆς ὁδοῦ, ἣν διήνυσεν. Ἄλλ' ἐκτοτε αἰφνιδίως ἀρχεται ἡ σιγή. Παρῆλθεν ἔτος καὶ οὐδεμία εἰδήσις. Σήμερον μόνον μετὰ δεκαεξὶ μηνῶν θανάσιμον ἀγωνίαν βλέπομεν ἀναφαινομένους ἐκείνους τοὺς ἀνδρείους· ἀλλ' ἐν τίνι καταστάσει; Ἡ ἀήττητος «Jeannette» ἐθραύσθη ἐν μέσῳ δύο σωρῶν πάγων ὡς φλοῖος καρύου. Ἐκ τῶν πέντε δὲ αὐτῆς λέμβων, εἰς ἃς κατὰ μέρος ἐπέβη ἅπαν τὸ πλήρωμα, τρεῖς ἐφθασαν εἰς τὴν χώραν τῶν ζώντων, αἱ λοιπαὶ ἀπωλέσθησαν ἴσως, οἱ δὲ ἦρωες, οὓς ἔφερον, κοιμῶνται ἀναμφιβόλως ἐπὶ πεπηγμένης ὀφρύος κύματος.

Ἀτῆ 15 Σεπτεμβρίου, γράφει εἰς τῶν ἐρευνητῶν, προσηγγίζομεν τὸν κόλπον Κουμπερλάνδ. Ἡ μέση θερμοκρασία ἦτο 40^ο κάτω τοῦ μηδενικοῦ. Τὸ πλήρωμα κατεσκεύασεν οἰκίαν ἐκ πάγου ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔθετο πίθους τινάς, δύο θερμοστρας καὶ ἐξ κλωθῶν τροφῶν. Ἐκεῖ μέσῳ, ἐπὶ τεσσαράκοντα θανάσιμους ἐβδομάδας, διεμείναν μεν ῥιγομαχοῦντες, ἔχοντας τὸ πρόσωπον ἐγγὺς τῶν πεφυρακτωμένων θερμοστρῶν, τὰς τρίχας τοῦ γενείου σκληρὰς ἐκ τοῦ παγετοῦ, φθειρόμενοι ὑπὸ τῆς στομακῆς, ἀλλὰ σταθεροὶ καὶ θαρβῆλοι εἰς τὸν σκοπὸν μας.

Ἀπεικονίσωμεν ἐνταῦθα βραχεῖαν ἀλλὰ καταπληκτικὴν περιγραφὴν τῶν χωρῶν τοῦ πόλου.

«Ὁρα ἐκ πάγου, πεδιάδες ἐκ πάγου, νῆσοι ἐκ πάγου. Ἡμέρα ἐξ μηνῶν, νύξ ἐξ μηνῶν, νύξ φρικώδης καὶ σιγῆ. Οὐρανὸς ἄχρους ὅπου κυματίζουσιν, ὠθούμεναι ὑπὸ τῆς αὔρας, βελόναί αἰχμηραὶ ἐκ πάχνης. Σωρὸς ἀγρίων βράχων, ἐφ' ὧν οὐδὲν χόρτον φύεται. Πύργοι ἐκ κρυστάλλου ὑψόμενοι καὶ τικόμενοι αἰφνιδίως μετὰ φρικωδῶν τριγμῶν, ὀμίχλη πυκνὴ, ἥτις ἄλλοτε μὲν καταβαίνει ὡς σάβανον ἐπὶ τοῦ μεταβλητοῦ ἐδάφους, ἄλλοτε δὲ διαλύεται καταλείπουσα ἀσκατεῖς εἰς τοὺς ἐκπεπληγμένους ὀρθοκλαμοὺς φαντασμαγορικὰς ἀβύσσους.»

Κατὰ τὴν μοναδικὴν ἐκείνην ἐξάμνηον ἡμέραν ὁ ἥλιος δίδει εἰς τὴν χώραν ἐκείνην τῶν πάγων λάμψιν ἀποτυφλοῦσαν.

«Διὰ τῶν θερμῶν αὐτοῦ ἀκτίνων ὁ πάγος τήκεται καὶ καταχωρίζεται εἰς τεμάχια. Τὰ ὄρη διαθρύπτονται εἰς μυρία τεμάχια, αἱ κοιλάδες διὰ τρυγμῶν χωρίζονται εἰς νήσους. Πάντα δὲ ταῦτα τὰ τεμάχια συγκρούονται πρὸς ἀλλήλα καὶ παράγουσι κρότον, ὃν δὲν δύναται τις ἀνευ φρικώσεως ν' ἀκούσῃ. Ἡ φύσις μεταβάλλεται εἰς χάος ἀτελευτήτου ἀναστατώσεως, ἡ παρακολουθοῦσι ἀπαισίοι δοῦποι καὶ φρικαλεὶ ἐκρήξεις.»

«Ἐπειτα τὴν ἡμέραν, καὶ τὰ ἐκνευρίζοντα ταύτης φαινόμενα, διαδέχεται ἡ νύξ, ἡ αἰώνια νύξ. Τὸ ἔρεβος ἐφαπλοῦται, ἐν μέσῳ δὲ τούτου διακρίνονται κολοσσαῖα φάσματα, ἡρέμα κινούμενα ἐν τῷ σκότει. Ἐν ἐκείνῃ τῇ βαθεῖα ἀπομονώσει, ἣν πᾶσα νύξ φέρει μεθ' ἑαυτῆς, ἡ δραστηριότης τοῦ περιηγητοῦ τῶν πόλων, τὸ λογικὸν ἔτι αὐτοῦ, ὑφίσταται παραδόξους κλονισμούς. Ἡμέρας οὐσης, κατανοεῖ τὴν σύραξιν δύο βραχυδῶν ὄγκων ἐκ πάγου, καὶ τὸν ἐκ ταύτης προκύπτοντα πάταγον· ἄλλως ὁ ἥλιος φαίνεται, ἡ ζῶη δὲ ἐξέλιπεν. Ἀλλὰ τῆς νυκτὸς ἐπερχομένης, αἱ ζοφώδεις ἐρημίαι φαίνονται αὐτῷ ὡς αἱ ἀδημιούργητοι ἐκείναι χώραι τοῦ χάους, ἃς ὁ Μίλτων ἔθηκε μετὰ τοῦ κράτους τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Οἱ συνεχεῖς ὠρυγμοὶ τοῦ πάγου τικόμενοι καὶ κροτούντες καθιστῶσι τὸν ἀνθρωπὸν ἐκπληκτον. Κρημνοὶ, οὓς τὸ ὄμμα δὲν δύναται νὰ καταμετρήσῃ, ἀνοίγονται πρὸ τῶν ποδῶν του, περὶ αὐτὸν δὲ ἀνυψοῦνται νέα ὑψώματα, αἱ ὕγραὶ πεδιάδες γεροποιοῦνται, ἡ ὁδὸς τῆς σωτηρίας κλείεται. . . . Τὸ δὲ ψῦχος ἀδιαλείπτως ἐπιτείνεται.»

Ἐν μέσῳ δὲ ταύτης τῆς σκοτοδίνης, ἐν μέσῳ τῆς ἱλιγγος τοῦ μάρτυρος, ἐν ταύτῃ τῇ φαντασμαγορικῇ ζῳῇ καὶ κατ' ἐκείνην τὴν ληθαργίαν, ἥτις συσφίγγει καὶ παραλύει αὐτήν, φαίνεται ὡς συμπλήρωμα τοῦ βερβάσμου τὸ αἱματοχρῶνον φάσμα τοῦ βορείου σέλαος.

«Ὁ μέλας οὐρανὸς αἶφνης φωτίζεται ἐκ παμμεγέθους λάμψεως. Τόσον φωτεινότερον κυρτοῦται εἰς τὸ βάθος τῆς φλογός· ἀκτίνες καὶ μυρία δέσμαι φωτὸς ἐκπέμπονται. Παρίσταται ἀγὼν

ἀκοντίων κυανῶν, ἐρυθρῶν, πρασίνων, λοχρῶν, σπινθηρίζοντων, ὑψομένων, ταπεινομένων, τεινόντων νὰ διαπεράσωσι πρὸς τὰ ἄνω, λαμπόντων καὶ συγχεομένων. Ἐπὶ τέλους τὸ λάμπον ἐκεῖνο φαινόμενον ὠχραῖ· ἀλλ' ἐπακολουθεῖ τελευταῖον μαγικὸν δράμα· σκιάς διαλαμπῆς; ἡ στεγάνη, ἀναφαίνεται καὶ ἐκλείπει ἐπὶ τοῦ ὕψους ὄλου ἐκείνου τοῦ μεγαλοπρεποῦς θεάματος. Αἱ ἀκτίνες λευκαίνονται, τὰ χρώματα ἐξασθενοῦσι καὶ κατὰ μικρὸν ἐκλείπουσι. Τὸ φαινόμενον λήγει.»

Ἐν μέσῳ λοιπὸν τῆς ἐρήμου ταύτης χώρας καὶ πρὸ τῶν τρομερῶν αὐτῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν θεμάτων διήλθον τιν. χειμῶνα τοῦ 1880 καὶ 1881.

Ἄλλα φαινόμενα συννεθέστατα εἰς τὰς πολικὰς χώρας ἐποικίλλον ἀπὸ χρόνου εἰς χρόνον τὰς παραδόξους ἐκείνας σκηνογραφίας, αἵτινες ἀνελίσσοντο περὶ ἡμᾶς. Ἄλλοτε ὁ ἥλιος ἐφαίνετο ἡμῖν διπλοῦς, δύσμορφος, ἄλλοτε τέσσαρες ἢ ὀκτὼ σελῆναι ἀνέτελλον εἰς τὸν ὀρίζοντα. Κορμὸ ἀπολελιθωμένων δένδρων, προσχόμενοι ἀγνοστον πόθεν, ἐφλέγοντο διὰ τῆς βιαίας προστριβῆς τῶν πάγων, οὕτω δὲ σπῆλαι καπνοῦ ἀνήρχοντο διὰ τῆς ὀμίχλης, καὶ παρεῖχον ἡμῖν τὴν ἰδέαν ὑπάρξεως ἐκεῖ ἀνθρωπίνων ὄντων. Ἐνίοτε ἀπατηλὸς κατοπτρισμὸς ἀπεκάλυπτεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοῦς ἡμῶν χαρμυσίνους ἐξοχὰς, κεκαλυμμένας ἐκ δένδρων καὶ χλοεροῦ γόστου. Οἱ ἐκ τοῦ πληρώματος ἐσπευδον ἐκεῖ, ἀλλὰ τείχος ὑπερμεγέθων πάγων ἴστατο ἐκεῖ, καὶ μετὰ τοῦτο πάντοτε πεπηγμένη πεδιάς, γυμνοὶ βράχοι καὶ πόντος ἀτούγματος, ἐφ' οὗ ἐπέπλεον κινηταὶ νῆσοι, αἵτινες φοβερῶς προσκρούουσαι κατὰ τοῦ πλοίου ἡμῶν, ἠπειλοῦν τὸν καταποντισμὸν αὐτοῦ.

Ἀμέσως ὁ χειμῶν ἐπῆλθε μεθ' ὄλης αὐτοῦ τῆς δραμῆτος. Τὸ θερμότερον κατέβη εἰς 52 βαθμούς. Τὸ ἄθλιον ἡμῶν καταρύγιον κατεχώσθη ὑπὸ χιόνα δεκατεσσάρων ποδῶν, καὶ ἀνεμοὶ κρυμοπαγεῖς, φέροντες χάλαζαν αἰχμηρὰν, ἠνάγκασαν ἡμᾶς ἐπὶ ποινή θανάτου, νὰ διατηρῶμεν νύκτα καὶ ἡμέραν ἐξ ἀνθρώκων καὶ ἐλαίου φώκης τὰς δύο θερμοστρας, δι' ὧν διετηροῦμεν ὀλίγην θερμότητα εἰς τὸ αἷμα ἡμῶν.

Ἡ σχολούμην μὲ τῶν ἡμερῶν νὰ πηγνύω ὑδράργυρον καὶ νὰ πλήττω ἐπὶ ἀκμονοῦς. Τὸ οἰνόπνευμα πεπηγὸς εἶχεν ὄψιν τεμαχίου τοπαζίου. Τὸ κρέας, τὸ ἐλαιὸν καὶ ὁ ἄρτος διεχωρίζοντο μόνον διὰ τοῦ πελέκειος. Ὁ ἰωσίας, ὁ φροντιστῆς τοῦ πληρώματος, δὲν ἔφερον ἐκ λήθης μίαν ἐσπέραν τὸ χειρόκτιον τῆς δεξιᾶς χειρὸς του. Μετὰ μίαν στιγμήν ἐπάγωσεν ἡ χεὶρ του ὅπως ἐπαναφέρει τὴν κυκλοφορίαν, ἠβέλησε νὰ βυθίσῃ τοὺς δακτύλους του εἰς χλιαρὸν ὕδωρ, ἀλλ' εὐθὺς ὡς ἐπράξε τοῦτο, ἡ χεὶρ του ἐκαλύφθη ἐκ πάγου, ὁ δὲ ἱατρὸς ἠναγκάσθη ν' ἀποκόψῃ ἀπ' αὐ-

του το θεμελιώδες μέλος του άτυχου ήμων συντρόφου, όστις απέβησε τή έπαύριον.

»Περί τά μέσα του Ίανουαρίου συνοδεία Έσκιμώ ήλθε να ζητήση πρ' ήμων ξηρούς ήχθους και οινόπνευμα. Προσεθέσαμε και καπνόν εις τά ευτελή εκείνα δώρα, άτινα έγιναντο δεκτά μετά δακρύων χαράς. Ο άρχηγός τής συνοδείας, γέρον άδύνατος, διηγήθη ήμιν ότι κατά τον παρελθόντα μήνα είχε φάγει την γυναϊκά του και τά δύο τέκνα του, μη έχων τι έτερον πρὸς τροφήν.

»Τέλος ό ήλιος διεπέρασε την ομίχλην του άπαισίου εκείνου χειμῶνος. Τη 26 Μαΐου άπεπειράθημεν να εξέλθωμεν εις τον άέρα του έαρος. Αλώπεκες κυανού χρώματος ήσαν περίξ του οικου ήμων θερμαίνουσαι τούς πόδας των εις τούς σωλήνας των θερμαστρών. Έφρονεύσαμεν δύο ή τρεις.

»Τό θερμόμετρον ανέβη κατά δέκα βαθμούς, και οι έπιστήμονες έν ήμιν ήδύναντο να επαναλάβωσι τās έργασίας των.

»Φθόσαντες διά έλκλήρων μέχρι του 83 παραλλήλου, άνεκαλύψαμεν, εις άπόσασιν τριάκοντα πέντε μιλίων πρὸς βορράν τής νήσου Δίσκω, πλούσιον στρώμα λιθανθράκων, άργίλους στερεάς, κογγύλια και σχιστολίθους εις υδς ύπῆρχον έν άφθονία έντετυπωμένα άπολελιθωμένα είδη φυτῶν τέως άγνωστων. Έπερ τά εξακόσια είδη δικοτυληθόνων, θάμνων μετά του άνθους ή του καρπού, οίτινες θά ήσαν επαγωγός κόσμος εις τās χώρας ταύτας κατά τούς προϊστορικούς χρόνους, συνελήθησαν. Απειρα είδη βράχων και μετάλλων συνεπλήρον τον φυσικόν εκείνον θησαυρόν. Η χορεία των έπιστημόνων θά όφειλη ήμιν πολυτίμους ανακαλύψεις, και εάν νέα τις έκδρομή, ευτυχαστέρα τής ήμετέρας, φθάση εις τό τέρμα εις τό όποιον είμεθα τόσον έγγύς να φθάσωμεν, άνεκτίμητοι κατακτήσεις θά ευρύνωσι τό μέγα κράτος τής έπιστήμης.

»Μετά δεκαέξ μηνών στερησεις, πόνους και κινδύνους, ούς άδύνατον να κατανοήσῃ ό εκτός αυτών ευρεθείς, επανήλθωμεν εις τά ίδια, και ή εκδρομή κατέληξεν εις τās άκτάς τής Σιβηρίας, όπου αναμένομεν την επάνοδον των δύο άπολεσθεισῶν λέμβων.

[Έκ του γαλλικού]

A. M.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑΙ

Έν Αμερικῃ πλείστοι εκ των τάξεων του λαου θεωροϋσι τον άπιστάτην του ταχυδρομείου εκάστης σημαντικῆς πόλεως ως είδος τι γενικού πράκτορος, υποχρεωμένου να επαχολήται εις τās ιδιαιτέρας υποθέσεις του λαου, οιασδήποτε φύσεως και άν ὄσιν. Ουτω ό έπιστάτης του ταχυδρομείου τής Βοστώνης λαμβάνει κατά μέσον όρον διακοσίας επιστολάς καθ' εκάστην, και αι πλείσται εξ αυτών περιέχουσι περιέργους έρωτήσεις. Παραδείγματος χάριν, κύριός τις εκ τής επαρχίας Όχάιο έρωτά τον έπιστάτην άν ό

δείνα έμπορος είναι τίμιος, και άν τωόντι είναι τίμιος, πώς δύναται να τῷ προσφέρῃ πρὸς πώλησιν είδος τι κλειδοκουμβάλου άντι πέντε μόνον δολλαρίων. Δύο νεανίαι εκ των δυτικῶν επαρχιῶν έγραψαν επιστολήν εις τον έπιστάτην, έχουσαν ως έπεται:

«Είμεθα δύο νέοι και επιθυμοϋμεν να νυμφευθώμεν. Έπληροφορήθημεν ότι δεν έχομεν παρά να γράψωμεν εις υμάς και άμέσως θ' ασχοληθήτε να μάς ευρετε δύο νύμφας. Ίδου πώς τās θέλομεν. Πρώτον να είναι ευμορφοι, υγιείς, δυνατῆς κράσεως, ηλικίας δε μεταξύ 18 και 20 ετών. Σῆς βεβαιούμεν ότι σῆς γράφομεν σπουδαίως και ότι άμρότεροι έχομεν τά μέσα να τās διατηρώμεν. Αμα τās ευρετε, στείλετέ μας τās φωτογραφίας των και τά δόμητά των, και τότε ήμεϊς θά σῆς στείλωμεν τās ίδικάς μας. Αμα τελειώσουν οι γάμοι, θά σῆς ανταμειψώμεν δια τον κόπον σας».

Χήρα τις εκ Βιργινίας παρακαλεϊ τον έπιστάτην να ζητήση και ευρη τον πρό πολλου άποδημόντα μονογενῆ της υίόν. Μητηρ τις εκ τινος χωρίου του Νιου-Χάμπερ γράφει εις τον έπιστάτην ότι ή θυγάτηρ της έχκατέλιπε την πατρικῆν οίκίαν. «Βεβητάσατε εις τούς δημοσίους χορούς, γράφει, ίσως την ευρετε, διότι την ήρσα πολύ ό χορός». Έτέρα τις νεάνις γράφει εις τον έπιστάτην να τής αγοράση κογγύλια έστιγματισμένα, διότι κάμνει μίαν συλλογήν. Κύριός τις ζητεϊ πληροφορίας περι τής καταστάσεως τής δημοσίου υγείας εις τά περιχώρα τής Βοστώνης, ως και την τιμήν των ενουκίων. Χοροδιδάσκαλός τις εκ Meshile τῷ γράφει να εισαγάγῃ δύο νέους του χορούς εις Βοστώνα. Έρακοφόρος τις τῷ γράφει, ζητῶν ανταποκριτήν όπως τῷ πωλή βράκη, ένφ νεανίας τις τον παρακαλεϊ να τῷ πέμψῃ κατάλογον όλων των δικηγόρων τής Βοστώνης. Συχνάκις ό έπιστάτης παρακαλεϊται να εξετάσῃ περι άπόντων, να έρευνήσῃ τίτλους ιδιοκτησίας δια κληρονόμους και να εξετάσῃ την ποιότητα πραγματειῶν, αίτινες πρόκειται να πωληθῶσιν επί δημοπρασίας. Ίρλανδός τις ανεχώρησε πρὸ εϊκοσιν ετών εξ Ίρλανδίας εις Τεξάς. Ο έπιστάτης παρακαλεϊται να τον ευρη και να δεχθῃ εκ προκαταβολῆς τās ευχαριστίας του γράφοντος.

M.

ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΙΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ

Κατά την τελευταίαν συνεδρίασιν τής Αίσελης των Μηχανικῶν έν Φιλαδελφεία των Ηνωμένων Πολιτειῶν τής Αμερικῆς, ό γραμματεϋς αυτης ανέγνω περιέργον ένθεσιν, έν ή εκτίθενται αι λεπτομέρειαι τής μετακινήσεως του Ξενοδοχείου Πέλλαμ, όπερ κείται εις τήν διασταύρωσιν των οδῶν Τρεμόντ και Βόιλστον, έν Βοστώνι. Η μετακινήσις εκρίθη αναγκαία, όπως ευρυνοθῇ ή οδός Τρεμόντ. Τό περι ού ό λόγος ξε-

Η ΑΙΛΗ

Αιγήγησας κυνηγού.

—Θυμῆσαι την καυμένη τή Αιλή
Με τό ματάξινό της τό μαλλί,
Με τὰ μαγάλα καί γλυκά της μάτια;
Την έγρασα!... Τό δούτυγο σκυλι
Τώκαμ' ό σιδηρόδρομος κομματια...

Προχθῆς την Κυριακή αυγή-αυγή...
Στό δρόμο του Φαλήρου είχα βρή
Μαζή με τή Αιλή να κυνηγῆσο.
Φτερο δέν έβήκα. — Έγειρα 'ς τή γῆ
Γιά να ξεκουρασθῶ και να καπνίσω.

Κ' εκείνη πρώτα κάθουσαν καλά
Με' 'ς τὰ χορτάρια βασιλιά—άλλα
"Αυ' άκουσε τό τραϊν ο να σφυρίζῃ,
"Αυ' 'ς τούς τόν κόσμο να χαλά,
"Σ τὰ σίδερα να τρέχῃ, να γαυγίζῃ...

Τῆς φώναζα—δέν άκουε φωνή...
Θυμοῦμαι 'ή καρδιά μου με πονεϊ:
Τό τραϊν ο ολοένα πλησιάζει,
Μουγκρίζοντας περνά ή μηχανή
Και τή φτωγή Αιλή μου κομματίζει.

Ήτον εκεί βιγμένη με' 'ς τή γῆ
Με μία βαθειά, ατέλειωτη πληγή...
Έγώ, που τόσο εύκολα δέν κλαίω,
Είχα από τὰ δάκρυα πνιγῆ.
—Αυ' όχι, μη γελάτε ποδ τό λέω.

Γιατ' ήτανε πικρό, πολύ πικρό,
Τό χρο που άνάθεσσα μικρό,
Τόν φίλο τον καλό, τό σύντροφό μου
Να βλέπω τόρα ήμορφο, νερό...
Να χάνω τή Αιλή απ' τό πλευρό μου!

Έκείθησα κοντά της γιά πολύ
"Αρμονος, με σκυρτή την κεφαλή...
Μα είπα με τον νοῦ: Δέν εινε κρίμα
Τέτοιο πιστό, τέτοιο καλό σκυλι
Να μείνῃ πεταμένο, δίχως μνήμα;

Κοντά σε μία γωνιά ποτιστική
Ήτον ή γῆ υγρή και μαλακή
Με τό μαχαίρι έσκαφα τό χώμα,
Και έφρα και έβαψα εκει
Τό ματωμένο της Αιλής μου σώμα.

Κ' έρότεσσα—ένθῆμῃ γλυκειά—
"Σ τον τάφο της μικρῆ βερκοκκιά...
"Επῆρα τό γεμάτο αίκανό μου
Και έφριξα διπλή με τσουρεκιά
Γιά ύστερήν τιμή 'ς τον κυνηγό μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Έν τῷ πλημμυριοδικείο.
"Ομιλεϊ ό εισαγγελεύς:

—... Καί ίνα τελειώσω, Κύριοι, συμπεριαινών λέγω ότι ή μεταλλευτική αυτη Έταιρία ήτο καθαρά κλεπτική Έταιρία, ή όποία χωρίς έντροπήν επῆρε τὰ χρήματα από τὰ θυλάκια των μετόχων.

—Μά σε παρακαλώ, Κύριε εισαγγελεύ, από που λοιπόν ήθελες να τὰ πάρωμεν;

νοδοχείον είναι λιθόκτιστον, έχον πρόσσφιν μέν 69 άγγλικῶν ποδῶν, βάθος δε 96. Ο πρὸς τήν Βόιλστον οδόν τοίχος σταρίζεται επί οατώ σπηλιῶν εκ γρανίτου, έχόντων 12 ποδῶν ύψος και τριῶν μέχρι τεσσάρων ποδῶν διάμετρον. Εκτός του υπογείου το ξενοδοχείον έχει επτά όροφάς. Τό μετακινήθην μέρος του ξενοδοχείου υπολογίσθη ότι εξύγιζεν 8,000 τόνους, εκτός των επίπλων. Ίδου δε τίνι τρόπῳ έγινεν το μετακινήσις. Κατά πρώτον ετέθησαν στερεώτατα λίθινα θεμέλια ένθα έμελλε να μετακινήθῃ τό κτίριον. Έπί τούτων ετέθησαν σιδηραϊ βάζδοι ως αι των σιδηροδρόμων και επί τούτων σιδηραϊ τροχοί. Έπί των τροχῶν δε ετέθησαν ογκωδέστατοι δοκοί, και άφου ύπεσκήρασαν τὰ θεμέλια του ξενοδοχείου, τούτο κατεκάθησεν επί των δοκῶν, αίτινες ετέθησαν εις οριζόντειον θέσιν μετά μαθηματικῆς ακριβείας. Οτε τὰ πάντα ήσαν έτοιμα, ή άθησις του ξενοδοχείου πρὸς τὰ όπισω ήρχισεν, ενεργουμένη υπό πενήτηκοντα εξ ογκωδέστατων ελικῶν, δύο δακτύλων πάχους εκάστου, στρεφόμενων υπό των χειρῶν των εργατῶν. Αί προπαρασκευαϊ διήρκεσαν ογδοήκοντα ήμέρας, ή δε μετακινήσις, άρξαμένη την 21 Αυγούστου 1881 ετελείωσε την 25 του αυτού μηνός. Ο πραγματικῶς ἡμῶς χρόνος ήτο δεκατριεϊς ώραι και τεσσαράκοντα λεπτά. Η μεγίστη επιτευχθεισα ταχύτης ήν δύο δάκτυλοι εις τέσσαρα λεπτά. Τό ξενοδοχείον μετακινήθη εκ του πεζοδρομείου πρὸς τὰ έντός δεκατριεϊς πόδας και δέκα δακτύλους. Ο καταναλωθείς χρόνος δια τό όλον τής έργασίας υπολογίζεται εις 4 351 ήμέρας (δι' ένα μόνον εργατήν), ή δε δαπάνη δέν υπερέβη τās τριάκοντα χιλιάδας διστήλων.

Από τινος χρόνου συνέση έν Λονδίνο ασύλλογος υπέρ τής άποδημίας των γυναικῶν, προθέμενος να ένθαρρῶνῃ νεάνιδας και γυναϊκας, ίνα απέρηνται εις τās άγγλικῆς άποικίας. Ο έν Λονδίνο παρεπιδημῶν γενικός κυβερνήτης του Καναδά, μαρκίων Λόρνε, άπήγγειλεν έν τινι συναθροίσει του συλλόγου ένθουσιώδη προσλαλιάνταις γυναϊξί, προτρέπων αυτάς να προτιμήσωσι πάσης άλλης άποικίας τό Καναδά. Ίδίως τό δυτικῶν Καναδά θά ήτο αλθῆς Έλδοράδον εις παρθένους ώραιάς γάμου και όρεγομένας γάμου. Έν πάσαις ταις πόλεσι του Καναδά, και δη και έν άγροτις, μεγάλη μέν επικρατεϊ ζήτησις θεραπεινίδων, μεγαλειτέρα δε νυμφῶν. Αί οικοδόσονται έν Κουεβέκη, Μοντρεάλ και Τορόντο παραπονούνται, ότι αι υπηρέτιδες των μύδλις δεκαπενθήμερον μένουσι παρ' αυτάς και δραπετεύουσι νυμφουόμεναι. Έπειδή έν Λονδίνο ό των γυναικῶν άριθμός υπερβαίνει τον των άνδρῶν κατά έν τουλάχιστον εκατομμύριον, τό περίσσεμα θά ευρισκε καλλιτέραν τύχην έν τῷ νέῳ κόσμῳ.

Ζωηρά διμιλία περί ζωγραφικῆς προχθές παρὰ τῷ κ. *Ν.

— Ἐμὲ, λέγει τις σοβαρῶς, μὲ ἀρέσουν πρὸ πάντων τὰ χρώματα. Ἐν τούτοις σὰς ὁμολογῶ ὅτι ἡμέραν τινὰ μία εἰδὼν μὲ ἔκαμε νὰ κλαίω ἐπὶ δέκα λεπτά.

— Ἦτο λοιπόν πολὺ συγκινητικὸν τὸ θέμα της;

— Καθόλου ἀλλ' ἦτο πολὺ μεγάλη καὶ ἐξεκαρφώθη... καὶ μοῦ ἔπεσεν ἐπάνω ἔς τὸ κεφάλι! . . .

Παροιμίαι περσικαί. * *

Ἄ μὴ ἔχων περισυσίαν δὲν ἔχει πίστωσιν.

— Ἄ μὴ ἔχων εὐπειθῆ γυναῖκα δὲν ἔχει ἡσυχίαν.

— Ἄ μὴ ἔχων τέκνα δὲν ἔχει δύναμιν.

— Ἄ μὴ ἔχων γονεῖς δὲν ἔχει στήριγμα.

— Ἄλλ' ὁ μὴ ἔχων πάντα ταῦτα ζῆ χωρὶς μερίμνας.

Λογικὴ παιδική. * *

Προχθές, λόγου γινομένου περὶ τινος γάμου, ἡ Νίνα, θελκτικῆ παιδίσκη ἐξ ἑτῶν, ἀποτεινεται πρὸς τὸν πατέρα της καὶ μὲ ὄλην τὴν σοβαρότητα

— Μπαμπᾶ, λέγει, ὅταν ἴπαντρευτῶ ἐγώ, δὲν θὰ σὲ προσκαλέσω ἔς τὸν γάμο μου. . .

— Καὶ γιατί, κυρία;

— Γικτί καὶ σὺ δὲν μ' ἐπροσκάλεσες ἔς τὸ δικό σου.

— Ὁ βασιλεὺς βασιλεύει. * *

— Ὁ Πάπας ἀρχεὶ καὶ αὐτοῦ.

— Ὁ στρατιώτης πολεμεῖ καὶ διὰ τοὺς δύο.

— Ὁ πολίτης τρέφει καὶ τοὺς τρεῖς.

— Ὁ δικηγόρος ἡπερδεύει καὶ τοὺς τέσσαρας.

— Ὁ φαρμακοποιὸς φαρμακεύει καὶ τοὺς πέντε.

— Ὁ ἰατρὸς ζεμπερδεύει καὶ τοὺς ἕξ.

— Ὁ νεκροθάπτης θάπτει καὶ τοὺς ἑπτὰ.

— Ὁ παπᾶς συγχωρεῖ καὶ τοὺς ὀκτώ.

— Ὁ διάβολος πέρνει καὶ τοὺς ἑννέα!

[Ποικίλη Στοά.]

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Τὰ σπουδαιότερα ἀποτελέσματα ἐπιτυγχάνονται συνήθως δι' ἀπλουσιῶν μέσων καὶ διὰ τῆς ἐνεργείας τῶν κοινοτέρων προτερημάτων. Ὁ καθ' ἡμέραν βίος, πλήρης φροντίδων, ἀναγκῶν καὶ καθηκόντων, παρέχει πρὸς ἀπόκτησιν ἐμπειρίας ἀπειρίας εὐκαιρίας καὶ αἱ πλέον πεπατημένα ὁδοὶ παρέχουσιν εἰς τὸν ἀληθινὸν ἐργάτην εὐρὴ στάδιον πρὸς ἀσχολίαν καὶ πρὸς αὐτοβελτίωσιν. Ἡ ἀνθρωπίνη εὐζωία κεῖται εἰς τὸ τέλος τῆς παλαιᾶς καὶ γνωστῆς ὁδοῦ τῆς ἀρετῆς· οἱ δὲ ἐπιμόνας καὶ ἐν πνεύματι Κυρίου ἐργαζόμενοι ἀπολαμβάνουσι συνήθως καὶ πληρестаτὴν ἐπιτυχίαν. (Σμῆϊλς).

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

[Ἐκ τῶν τοῦ Ἐπιπέτου.]

Τάξον ἤδη χαρακτῆρά τινα εἰς σεαυτὸν καὶ τύπον, τὸν ὅποιον νὰ τηρῆς εἴτε μόνος εὐρισκόμενος εἴτε καὶ μετ' ἄλλων ἀνθρώπων.

Καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπόφευγε τὴν φλυαρίαν, λαλῶν μόνον περὶ τῶν ἀναγκαίων, καὶ δι' ὀλίγων. Ἀπόφευγε ὡσαύτως τὸν πολὺν γέλωτα διὰ τὸ τυχὸν πράγμα, καὶ τοὺς καγχασμούς. Ἀπόφευγε τὸν ὄρκον, εἰ μὲν δυνατὸν, ὅλως διόλου· εἰ δὲ μὴ, ἐκ τῶν ἐνότων.

Ὅταν φοιτῆς πρὸς τινα τῶν μέγα δυναμένων, λάμβανε ὑπ' ὄψιν ὅτι πιθανὸν δὲν θὰ εὕρῃς αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὅτι πιθανὸν νὰ σὲ δεχθῆ κακῶς, νὰ σοῦ κλείσῃ τὴν θύραν κατὰ πρόσωπον, νὰ μὴ σὲ λάβῃ οὐδαμῶς ὑπ' ὄψιν. Διότι ἐάν σοι συμβῶσι πάντα ταῦτα, δὲν θὰ ἀπέλθῃς ἀγανακτῶν ὅτι ἀπροσδόκητα καὶ παρ' ἀξίαν ἔπαθες.

Εἰς τὰς διμιλίας ἀπόφευγε τὸ νὰ ἀναφέρῃς ἔργα ἰδικά σου ἢ κινδύνους ἐπὶ πολὺ καὶ ἀμέτρως. Διότι, ἐάν εἰς σὲ εἶνε εὐχάριστον τὸ νὰ ἀναμιμνήσκῃσαι τῶν σῶν πλοημάτων, δὲν εἶνε ὅμως καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἡδὺ νὰ τὰ ἀκούωσιν.

Ἀπόφευγε δὲ καὶ τὸ νὰ κινήῃς γέλωτα παρ' ἄλλοις· διότι ὁ τρόπος οὗτος οὐ μόνον δύναται νὰ σὲ παρασύρῃ εἰς ἄτοπα, ἀλλ' ἐλαττώνει κατὰ πολὺ καὶ τὴν πρὸς σὲ ὑπόληψιν τῶν ἄλλων.

Ὅταν, ὠρίμως σκεφθῆς ὅτι πρέπει νὰ πράξῃς τι, τὸ πράττης, μηδαμῶς φοβοῦ νὰ τὸ πράττης ἐν τῷ φανερῷ, καὶ ἂν οἱ πολλοὶ ἔχωσιν ἄλλην ἰδέαν περὶ τοῦ πράγματος. Διότι ἐάν μὲν δὲν εἶνε ὀρθὸν ὅπερ πράττεις, αὐτὸ τὸ ἔργον ψεύγε. Ἐάν δὲ εἶνε ὀρθόν, τί φοβεῖσαι τὰς ἐπιτιμήσεις τῶν ἄλλων;

Ἐάν ἀναλάβῃς πρόσωπόν τι ὑπὲρ τὰς δυνάμεις σου, διπλῶς ἁμαρτάνεις, διότι καὶ ἐν τούτῳ θὰ ἀσχημονήσῃς, καὶ ἐκεῖνο ὅπερ ἡ δύνασο νὰ πράξῃς παρέλειψας.

Πᾶν πράγμα ἔχει δύο ὄψεις, τὴν μὲν ὑποφερτὴν, τὴν δὲ ἀνυπόφορον· ἐάν σὲ ἀδικῆ ὁ ἀδελφός σου, μὴ ἐκλαμβάνῃς αὐτὸ ἐκτεῦθεν, ὅτι ἀδικεῖ· διότι ὑπὸ τὴν ἔποψιν αὐτῆν τὸ πράγμα εἶνε ὅχι ὑποφερτόν· ἀλλ' ὑπ' ἐκείνην μᾶλλον, ὅτι ὁ αὐτὸς φερόμενος εἶνε ἀδελφός, σύντροφος· καὶ τότε θὰ εὕρῃς τὸ πράγμα ὑποφερτόν.

Ἀπαιδεύτου ἀνθρώπου στάσις καὶ χαρακτῆρ' οὐδέποτε ἐξ ἑαυτοῦ προσδοκᾷ ὠφέλειαν ἢ βλάβην, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἔξω. Τελείου ἀνδρός στάσις καὶ χαρακτῆρ' πᾶσαν ὠφέλειαν καὶ βλάβην ἐξ ἑαυτοῦ προσδοκᾷ.

Ἐκάστου ἔργου λάμβανε ὑπ' ὄψιν τὰ προηγούμενα καὶ τὰ ἐπακόλουθα, καὶ οὕτω ἔρχου πρὸς αὐτά. Εἰ δὲ μὴ, ἐν ἀρχῇ μὲν θὰ ἐπιληφθῆς αὐτοῦ προθύμως, ἄτε μὴ λαβῶν ἐν νῷ τὰς συνεπειὰς ὑστερον δὲ, ὡς ἤθελον ἀναφανῆ αἱ δυσχέρειαι, αἰσχροῦς θὰ παραιτήσῃς αὐτό.